

Chambre des Représentants

SESSION 1975-1976.

22 DÉCEMBRE 1975

BUDGET DES PENSIONS pour l'année budgétaire 1976.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES (1)

PAR M. KICKX.

MESDAMES, MESSIEURS,

Dans son introduction, le Secrétaire d'Etat au Budget a abordé les quatre thèmes suivants :

— les lignes générales du budget pour 1976 et la comparaison avec le budget pour 1975;

— le protocole d'accord en vue du règlement du contentieux des victimes de la guerre;

— un aperçu des mesures qui ont été prises en 1975 dans le domaine des pensions; à cet égard, les initiatives qui seront réalisées dans les prochains mois ont également été esquis-

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Parisis.

A. — Membres : MM. Barbeaux, d'Alcantara, Tijl Declercq, Desmaretts, De Vidts, Dupré, Martens, Parisis. — MM. Boeykens, Willy Claes, André Cools, Deruelles, Hurez, Mangelschots, Van Acker. — MM. Evers, Kickx, Poswick, Sprockeels. — MM. Defosset, Duvieusart. — MM. Olaerts, Schiltz.

B. — Suppléants : MM. De Keersmaecker, Ducobu, Lenssens, Renaat Peeters. — MM. Bob Cools, Debousse, Scokaert, Tobback. — MM. Buchmann, Verberckmoes. — M. Persoons. — M. Paul Peeters.

Voir :

4-III (1975-1976) :

— N° 1 : Budget.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1975-1976.

22 DECEMBER 1975

BEGROTING VAN PENSIOENEN voor het begrotingsjaar 1976.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE FINANCIEN

UITGEBRACHT DOOR DE HEER KICKX.

DAMES EN HEREN,

De Staatssecretaris voor Begroting heeft bij wijze van inleiding, vier thema's aangesneden :

— algemene krachtlijnen van de begroting voor 1976 en vergelijking met de begroting van 1975;

— het protocol inzake de problemen van de oorlogsslachtoffers;

— een overzicht van de maatregelen die in 1975 werden getroffen inzake de pensioenregelingen. Tevens werden de initiatieven geschetst die in de eerstkomende maanden zullen

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Parisis.

A. — Leden : de heren Barbeaux, d'Alcantara, Tijl Declercq, Desmaretts, De Vidts, Dupré, Martens, Parisis. — de heren Boeykens, Willy Claes, André Cools, Deruelles, Hurez, Mangelschots, Van Acker. — de heren Evers, Kickx, Poswick, Sprockeels. — de heren Defosset, Duvieusart. — de heren Olaerts, Schiltz.

B. — Plaatsvervangers : de heren De Keersmaecker, Ducobu, Lenssens, Renaat Peeters. — de heren Bob Cools, Debousse, Scokaert, Tobback. — de heren Buchmann, Verberckmoes. — de heer Persoons. — de heer Paul Peeters.

Zie :

4-III (1975-1976) :

— N° 1 : Begroting.

sées (une énumération en figure à l'annexe 1 du présent rapport);

— un aperçu de la situation démographique du pays.

* * *

1. Aperçu du budget pour 1976.

Pour une dépense globale de 86,1365 milliards, le budget des pensions pour l'année budgétaire 1976 représente 12,65 % du budget total des opérations courantes de l'Etat.

Par rapport au budget ajusté pour 1975, qui s'est élevé à 74,8 milliards, les crédits prévus pour 1976 correspondent à une augmentation de 11,3 milliards ou 15,01 %; par rapport au budget initial pour 1975, l'augmentation est de 16,58 %.

a) Cette augmentation résulte en premier lieu de la hausse de l'indice des prix à la consommation, soit 15,5 % (le budget pour 1976 a été établi au coefficient de liquidation 154,60, comparativement à celui de 131,95 en ce qui concerne le budget pour 1975).

b) D'autre part, il convient de tenir compte de l'augmentation normale du nombre des pensions directement à charge du budget de l'Etat.

c) La programmation sociale a également une incidence sur les pensions à charge du Trésor public.

d) En matière de pensions sociales on enregistre une augmentation importante des allocations pour les diverses catégories de pensionnés du secteur privé (travailleurs salariés, travailleurs indépendants et bénéficiaires du revenu garanti).

Au cours de la période 1963-1976, le montant global du budget des pensions est passé de 20,1 milliards à 86,1 milliards, c'est-à-dire qu'il a augmenté de 328 %; le nombre des pensions et des rentes est passé entre-temps de 1,5 million à 2,3 millions, c'est-à-dire qu'il a augmenté de 53 %.

L'effort considérable consenti en quatorze ans par le Trésor ressort très clairement des chiffres précités.

2. Protocole d'accord en vue du règlement du contentieux des victimes de la guerre.

Une autre augmentation du budget découle de la programmation qui sera réalisée par le Gouvernement sur une période de dix ans, jusqu'au règlement global du contentieux des victimes du devoir patriotique et des victimes civiles des guerres de 1914-1918 et 1940-1945.

La signature du protocole (voir annexe 2) a eu lieu au cabinet du Premier Ministre, le 7 novembre dernier, en présence de divers membres du Gouvernement et des responsables du Comité de contact des associations patriotiques, du Comité de coordination des associations des déportés, réfractaires et victimes civiles des deux guerres, du président de la Fédération nationale des Croix du Feu et du président de la Commission d'étude des problèmes des anciens combattants.

verwezenlijkt worden. (Deze opsommingen werden genomen in bijlage 1 van onderhavig verslag.)

— een overzicht van de demografische toestand van het land.

* * *

1. Overzicht van de begroting voor 1976.

De begroting van pensioenen voor het begrotingsjaar 1976, met een globale uitgave van 86,1365 miljard, vertegenwoordigt 12,65 % van de totale begroting der lopende verrichtingen van de Staat.

Ten opzichte van de aangepaste begroting voor 1975, die 74,8 miljard bedroeg, betekenen de kredieten 1976 een vermeerdering van 11,3 miljard of 15,01 %; in vergelijking met de ingediende begroting 1975 is de toename 16,58 %.

a) Deze verhoging spruit in de eerste plaats voort uit de stijging van het indexcijfer der consumptieprijzen of 15,5 % (de begroting 1976 werd opgemaakt aan de liquidatie-coëfficiënt 154,60 tegenover 131,95 voor de begroting 1975).

b) Verder dient er rekening gehouden te worden met de normale stijging van het aantal pensioenen dat rechtstreeks ten laste van de Rijksbegroting valt.

c) De sociale programmatie heeft eveneens haar weerslag op de pensioenen ten laste van de Openbare Schatkist.

d) Inzake de sociale pensioenen is er een belangrijke toename van de toelagen voor de verschillende categorieën van gepensioneerden uit de privé-sector (werknemers, zelfstandigen en gerechtigden op het gewaarborgd inkomen).

In de periode 1963-1976 is het globale bedrag van de pensioenbegroting gestegen van 20,1 miljard tot 86,1 miljard, d.i. 328 %; het aantal pensioenen en renten is inmiddels opgelopen van 1,5 miljoen tot 2,3 miljoen d.i. met 53 %.

Uit vermelde cijfers blijkt overduidelijk welke enorme inspanning in 14 jaar door de Schatkist werd geleverd.

2. Protocol inzake de problemen van de oorlogsslachtoffers.

Een andere verhoging van de begroting vloeit voort uit de programmatie die door de Regering zal gerealiseerd worden over een periode van 10 jaar, tot de globale regeling van de contentieux van de slachtoffers van de vaderlandlievende plicht en van de burgerlijke slachtoffers van de oorlogen 1914-1918 en 1940-1945.

De ondertekening van het protocol (zie bijlage 2) heeft op 7 november jl. plaats gehad op het Kabinet van de Eerste Minister, in aanwezigheid van diverse Regeringsleden en de verantwoordelijken van het Contactcomité van de vaderlandlievende verenigingen, van het Coördinatiecomité van de verenigingen van weggevoerden en werkweigeraars en burgerlijke slachtoffers van beide oorlogen, van de voorzitter van de Nationale Federatie der Vuurkruisen en van de voorzitter van de Studiecommissie voor de Oudstrijders.

L'exécution du protocole, qui intéresse quelque 400 000 personnes, a été confiée à une commission permanente où siègent les représentants des associations patriotiques et du Gouvernement.

Cette commission examinera le cahier de revendications des victimes de la guerre et indiquera les priorités, en fonction notamment des besoins sociaux les plus impérieux.

En vertu du protocole, le Gouvernement s'engage à consacrer une somme de 3 milliards, étalée sur 10 ans, à raison d'un crédit cumulatif de 300 millions par an, lequel sera, en outre, indexé de la même manière que le budget de l'Etat.

Pour la période considérée, 16,5 milliards seront ainsi affectés à la réalisation de l'objectif fixé.

En compensation de cet important effort, le Gouvernement a invité les associations patriotiques à renoncer à la création de toute nouvelle catégorie d'ayants droit et à la réouverture des délais de reconnaissance.

Outre les problèmes dont l'examen est en cours, le Gouvernement s'est engagé à mettre à exécution les mesures suivantes :

- l'adaptation, après négociation, des pensions de guerre à l'augmentation des traitements dans les services publics;
- la réduction de 50 % sur les tarifs des chemins de fer et des chemins de fer vicinaux, à partir du 1er janvier 1976;
- l'octroi de la gratuité des soins médicaux aux invalides et aux orphelins de guerre, à partir du 1er janvier 1977.

Le Gouvernement a, en outre, décidé d'examiner les revendications spéciales des membres de la résistance au nazisme dans les anciens territoires annexés et d'inscrire un crédit de 25 millions de F pour les mesures à prendre.

Enfin, il a été convenu de recueillir l'avis de la Commission permanente au sujet de tous les projets et propositions de loi ayant trait aux victimes de la guerre.

Œuvrant en accord avec cette commission, le Gouvernement établira le schéma d'une législation qui sera réalisée par un projet de loi global portant sur une période de deux ans.

3. Réalisations dans le domaine des pensions.

Au cours de l'année 1975, le Gouvernement a pris un train de mesures importantes dans le domaine des pensions (voir annexe 1).

Parmi les principales, il y a lieu de citer :

- l'abaissement de l'âge de la retraite de 65 à 60 ans, au profit des agents féminins du secteur public et, dans certaines conditions, au profit des personnes titulaires d'un statut de reconnaissance nationale;
- de commun accord avec les associations patriotiques, il a été procédé à la répartition du crédit provisionnel de 100 millions de F prévu en faveur des victimes de la guerre, ce qui a permis le relèvement des pensions et des rentes de guerre, ainsi que des pensions et des rentes en faveur des victimes civiles.

En outre, il convient de signaler que la commission d'étude créée en vue d'examiner la possibilité d'aboutir à une harmonisation des régimes de pensions des secteurs public et privé a presque terminé ses travaux, de sorte que le Gouvernement sera bientôt en possession d'un document de travail qui lui permettra de prendre, sur la base des avis

De l'uitvoering van het protocol waar $\pm$ 400 000 personen bij betrokken zijn, werd opgedragen aan een vaste commissie waarin de vertegenwoordigers van de vaderlandlievende verenigingen en van de Regering zetelen.

Deze commissie zal het eisenkohier van de oorlogsslachtoffers onderzoeken, zij zal de prioriteiten aanduiden o.m. in functie van de dringendste sociale behoeften.

Krachtens het protocol verbindt de Regering zich ertoe een som van 3 miljard te besteden, die over tien jaren zal worden gespreid naar rato van een cumulatief krediet van 300 miljoen per jaar, dat bovendien jaarlijks zal worden geïndexeerd op dezelfde wijze als de Rijksbegroting.

Zodoende zal over bedoelde periode een globaal bedrag van 16,5 miljard besteed worden ter verwezenlijking van het gestelde doel.

Als compensatie van deze belangrijke inspanning heeft de Regering de vaderlandlievende verenigingen verzocht af te zien van elke nieuwe categorie van gerechtigden en van de heropening van de erkenningstermijnen.

Behalve de nog hangende problemen, heeft de Regering zich ertoe verbonden de volgende maatregelen uit te voeren :

- aanpassing, na onderhandelingen, van de oorlogspensioenen aan de verhoging van de wedden in overheidsdienst;
- vermindering met 50 % van de tarieven van de spoorwegen en buurtspoorwegen vanaf 1 januari 1976;
- toekenning van kosteloze geneeskundige verzorging aan de oorlogsinvaliden en -wezen vanaf 1 januari 1977.

Voorts heeft zij besloten een onderzoek te wijden aan de bijzondere eisen van de verzetslieden tegen het nazisme in vroeger aangehechte gebieden en een bijzonder krediet van 25 miljoen F uit te trekken voor de te treffen maatregelen.

Tenslotte werd afgesproken nopens alle wetsontwerpen en wetsvoorstellen die betrekking hebben op de oorlogsslachtoffers, het advies van de vaste commissie in te winnen.

Samen met deze commissie zal de Regering een schema van wetgeving uitstippelen, te verwezenlijken via een tweejaarlijks globaal wetsontwerp.

3. Verwezenlijkingen inzake pensioenen.

De Regering heeft in de loop van 1975 een reeks belangrijke maatregelen getroffen op pensioengebied (zie bijlage 1).

Als bijzonderste onder hen dienen te worden vermeld :

- de verlaging van de pensioengerechtigde leeftijd van 65 jaar tot 60 jaar, voor de vrouwelijke personeelsleden van de overheidssector en onder bepaalde voorwaarden voor personen die houder zijn van een statuut van nationale erkentelijkheid;
- in overleg met de vaderlandlievende verenigingen werd ten bate van de oorlogsslachtoffers het voorziene provisioneel krediet van 100 miljoen F verdeeld, waardoor het mogelijk werd de oorlogspensioenen en -renten evenals de pensioenen en -renten van de burgerlijke slachtoffers te verhogen.

Verder dient vermeld dat de studiecmissie ingesteld met het oog op het onderzoek van een mogelijke harmonisatie van de pensioenregelingen van de openbare sector en die van de privé-sector, haar werkzaamheden bijna voleindigd heeft zodat de Regering weldra in het bezit zal zijn van een werkdocument dat zal toelaten uit de verstrekte

qu'il aura recueillis, les mesures nécessaires en vue de réaliser les simplifications projetées des régimes de pensions.

Il va sans dire que le Gouvernement a pris d'autres initiatives, qui devront être concrétisées dans un certain nombre de projets et d'arrêtés.

Ces initiatives reflètent le souci constant d'harmoniser, de rationaliser et de simplifier plus efficacement la trop grande diversité des régimes de pensions auxquels nous sommes quotidiennement confrontés.

4. Quelques éléments relatifs à la situation démographique du pays.

La récession actuelle et l'absence de croissance qui en est le corollaire influent inévitablement sur la politique sociale de l'Etat.

Toutes les allocations sociales doivent être prélevées sur le revenu de la Nation, lequel est produit par la population active.

Il s'ensuit que l'évolution démographique défavorable, qui va de pair avec un accroissement de la durée moyenne de vie, exige un effort financier sans cesse croissant de la part d'un nombre sans cesse décroissant de personnes actives. Une tendance similaire se manifeste d'ailleurs dans l'ensemble des pays voisins.

Pour la période 1970-1980, la part des personnes de plus de 65 ans dans l'ensemble de la population passera, dans notre pays, de 13,4 à 14,7 %, tandis que le nombre des jeunes de moins de 21 ans diminuera de 31,1 % en 1970 à 28,6 % en 1980.

En chiffres absolus, cela représente un accroissement de 150 000 unités pour le groupe d'âges au-dessus de 65 ans, contre une baisse de 177 000 unités en ce qui concerne la part des jeunes générations.

Cette évolution qui traduit le vieillissement général de la population devient inquiétante, lorsqu'on la compare au chiffre des naissances. En effet, le nombre des naissances régresse en moyenne de 4 000 par an. Si cette tendance persiste, le chiffre des naissances deviendra inférieur à celui des décès. En effet, alors qu'en 1970 on enregistrait encore 141 119 naissances (14,6 ‰) pour 118 888 décès (12,3 ‰), ces chiffres sont tombés à 123 155 naissances (12,6 ‰) et 116 039 décès (11,8 ‰) en 1974. D'ores et déjà, l'accroissement de la population est dû essentiellement à l'excédent d'immigration. La régression des naissances exerce dès à présent une influence sur l'emploi dans l'enseignement gardien et primaire. L'année prochaine, l'enseignement moyen sera également touché.

Quoi qu'il en soit, le problème de l'équilibre démographique se pose à long terme et il y a lieu de définir, en la matière, une politique générale qui devra tenir compte de la baisse relative de la population active (actuellement 37 %) et de l'accroissement de la part des salaires indirects.

Ce problème n'est d'ailleurs pas propre à la Belgique : les pays voisins ont à faire face aux mêmes difficultés.

Discussion.

1. Informations statistiques relatives aux divers régimes de pensions.

Le budget des pensions ne comprend pas le montant global des pensions payées en Belgique.

Lors de la discussion du budget précédent, le Gouvernement a promis de faire un sérieux effort afin de fournir un tableau complet des régimes de pensions existants, de

adviser de la nodige maatregelen te treffen die ertoe moeten leiden de nagestreefde vereenvoudigingen van de pensioenregelingen door te voeren.

Het spreekt vanzelf dat de Regering nog andere initiatieven genomen heeft die nog dienen geconcretiseerd te worden in ontwerpen en besluiten.

Zij zijn een weergave van de voortdurende bezorgdheid om te komen tot een doelmatiger harmonisatie, rationalisatie en vereenvoudiging van een al te grote verscheidenheid van pensioenregelingen waarmee we dagelijks geconfronteerd worden.

4. Enkele gegevens in verband met de demografische toestand van het land.

De huidige recessie en het gebrek aan groei dat er het gevolg van is, oefenen noodzakelijkerwijze invloed uit op het sociaal beleid van de Staat.

Alle sociale vergoedingen moeten worden betaald uit het geproduceerde inkomen van de natie dat door de actieve bevolking moet worden opgebracht.

Dit heeft tot gevolg dat de ongunstige trend in de demografische evolutie, bij een gelijktijdige verlenging van de gemiddelde levensduur, een steeds zwaardere financiële inspanning vergt van een steeds slinkend aantal actieve personen. Een gelijkaardige trend doet zich trouwens voor in al de ons omringende landen.

Het aandeel van de bevolking boven 65 jaar zal in ons land over de periode van 1970 tot 1980 verhogen van 13,4 % tot 14,7 % terwijl het aandeel van de jongeren beneden 21 jaar zal verminderen van 31,1 % in 1970 naar 28,6 % in 1980.

In absolute cijfers uitgedrukt, betekent dit een stijging met 150 000 voor de leeftijdsgroep boven de 65 jaar tegenover een daling met 177 000 van het aandeel van de jongere generaties.

Deze evolutie vertaalt de algemene veroudering van de bevolking. Zij is onrustwekkend indien men daar de geboortecijfers aan toetst. Gemiddeld daalt het aantal geboorten met 4 000 per jaar. Indien deze trend aanhoudt zal het geboortecijfer onder het peil van het sterftecijfer dalen. Inderdaad, indien er in 1970 tegenover 141 119 geboorten (14,6 ‰) nog 118 888 (12,3 ‰) overlijdens geregistreerd werden, zijn die cijfers voor 1974 gedaald tot 123 155 (12,6 ‰) geboorten tegenover 116 039 (11,8 ‰) sterfgevallen. Nu reeds is het bevolkingsaccres in hoofdzaak te danken aan het immigratieoverschot. De daling van de geboorten heeft nu reeds haar weerslag op de tewerkstelling in het kleuter- en het lager onderwijs. Volgend jaar zal ook het middelbaar onderwijs worden getroffen.

Hoe dan ook rijst op lange termijn een probleem van bevolkingsevenwicht waarvoor een algemeen beleid moet worden uitgestippeld, waarbij rekening dient gehouden met de procentuele daling van de actieve bevolking (thans 37 %) en de toename van het aandeel van de onrechtstreekse lonen.

Dit probleem bestaat echter niet alleen in België maar ook de ons omringende Europese landen hebben met dezelfde moeilijkheden te kampen.

Bespreking.

1. Statistische inlichtingen omtrent de diverse pensioenregelingen.

De begroting voor pensioenen omvat niet het globale bedrag van de pensioenen die in ons land worden uitgekeerd.

Bij de bespreking van de vorige begroting werd van Regeringszijde beloofd een ernstige inspanning te doen om een volledig beeld te geven van de bestaande pensioenrege-

manière à obtenir un aperçu global du budget, mentionnant toutes les catégories de pensions payées en Belgique et le nombre de bénéficiaires par régime de pension.

Malgré des tentatives répétées en vue d'aboutir à ce résultat, il a été constaté que certains organismes ne communiquent leurs statistiques qu'avec beaucoup d'hésitation, de sorte que les efforts devront être poursuivis.

Pour l'exercice 1974, le Secrétaire d'Etat a communiqué les chiffres suivants :

(En millions de F.)

	Nombre de pensions — Aantal pen- sioenen
Pensions des travailleurs	1 063 775
Pensions des travailleurs indépendants ...	353 046
Revenu garanti aux personnes âgées ainsi qu'aux assurés libres	71 875
Allocations aux handicapés	95 453
Pensions d'invalidité des mineurs	37 938
Pensions du personnel de l'Administration d'Afrique (O. S. S. O. M.)	25 933
Pensions + rentes à charge du Trésor ...	152 682
Pensions militaires d'invalidité du temps de paix	11 425
Pensions et rentes de guerre	460 439
Personnel communal	35 455
Personnel provincial	3 170
Organismes d'intérêt public non assujettis à la sécurité sociale :	
— S. N. C. B.	61 835
— Régies (R. T. T., R. V. A., etc.) ...	3 048
Total général	2 376 094

Ces chiffres sont impressionnants, d'autant plus qu'ils sont incomplets puisque certains organismes publics appelés, à supporter des charges de pensions, tels que la Banque nationale, la Caisse générale d'Épargne et de Retraite, etc., ne sont pas repris dans ce tableau.

Pour la bonne compréhension de celui-ci, il y a lieu de signaler qu'en ce qui concerne le secteur privé, les 1 488 696 pensions (travailleurs, travailleurs indépendants et revenu garanti) correspondent à 1 270 754 pensionnés.

Il est pratiquement impossible de fournir une répartition des bénéficiaires de pension ayant une carrière mixte (secteurs public et privé).

3. Harmonisation des pensions.

La commission d'étude instaurée par l'arrêté royal du 18 novembre 1970 (commission dite « Commission Fontaine ») a été chargée d'étudier une éventuelle harmonisa-

lingen om te komen tot een globaal overzicht van de begroting met vermelding van alle in het land uitgekeerde categorieën van pensioenen en aantal rechthebbenden per pensioenregeling.

Spijts herhaalde pogingen om een resultaat in die zin te bekomen werd vastgesteld dat sommige instellingen slechts aarzeland hun statistieken mededelen, met het gevolg dat de inspanningen op dit vlak dienen doorgezet te worden.

Voor het jaar 1974 deelde de Staatssecretaris volgende cijfers mede :

(In miljoen F.)

Montants
—
Bedragen

86 265,5	Werknemerspensioenen.
17 951,6	Zelfstandigen.
2 059,8	Gewaarborgd inkomen aan bejaarden en vrijverzekerden.
4 686,0	Toelagen aan gehandicapten.
4 271,2	Invaliditeitspensioen voor mijnwerkers.
1 170,5	Pensioenen van personeelsleden v/h Be- stuur in Afrika (D. O. S. Z.).
30 491,1	Pensioenen + renten ten laste van de Openbare Schatkist.
380,3	Militaire invaliditeitspensioenen van vre- destijd.
7 232,9	Oorlogspensioenen en -renten.
6 598,4	Gemeentepersoneel.
540,5	Provinciepersoneel.
	Instellingen van openbaar nut niet onder- worpen aan de sociale zekerheid :
10 229,0	— N. M. B. S.
6 647,4	— Regieën (R. T. T., R. V. A., enz.).
172 524,2	Algemeen totaal.

Het gaat hier om indrukwekkende cijfers temeer daar zij nog onvolledig zijn vermits sommige openbare instellingen met pensioenlast, zoals de Nationale Bank, de Algemene Spaar- en Lijfrentekas enz. niet opgenomen zijn in deze tabel.

Ter verduidelijking van de bovenstaande tabel dient opgemerkt te worden dat inzake de privé-sector, de 1 488 696 pensioenen (werknemers, zelfstandigen + gewaarborgd inkomen) overeenstemmen met 1 270 754 gepensioneerden.

Het is vrijwel onmogelijk een opdeling te verstrekken van de pensioengerechtigden met een gemengde loopbaan (openbare + privé-sector).

2. Harmonisering van de Pensioenen.

De studiegcommissie ingesteld bij het koninklijk besluit van 18 november 1970 (de zogenaamde « Commissie Fontaine ») werd belast met het onderzoek naar een mogelijke harmoni-

tion des régimes de pension du secteur public et du secteur privé.

A ce jour cette commission a donné au Gouvernement, en neuf rapports différents, un avis au sujet des points suivants :

1. l'âge de la retraite et le problème de l'invalidité prématurée;
2. les carrières mixtes et le problème des pensions retardées;
3. le mode de calcul des pensions et les services comptant pour ce calcul;
4. la pension du conjoint survivant et celle des orphelins; la pension des époux divorcés;
5. les problèmes relatifs au cumul de plusieurs pensions et au cumul de pensions et de revenus provenant d'une activité professionnelle;
6. l'adaptation des pensions à l'évolution du bien-être général;
7. l'assimilation des périodes non couvertes par une activité professionnelle.

La commission établit actuellement le rapport final. Elle examinera d'autre part les aspects financiers relatifs aux études exécutées par elle.

Le Gouvernement dégagera de ces avis les conclusions qui s'imposent et prendra les premières mesures en vue de réaliser l'harmonisation, la rationalisation et la simplification des différents régimes de pensions, objectifs recherchés depuis longtemps déjà.

3. Péréquation des pensions.

La quatrième convention collective (1974-1975) relative au secteur public stipulait qu'à partir de 1975 il serait réalisé un rattrapage pour les pensions octroyées avant 1969.

A ce propos, des membres ont demandé de se préoccuper surtout des plus déshérités.

Le Secrétaire d'Etat a signalé qu'un projet de loi majorant certaines pensions de retraite et de survie du personnel des services publics sera bientôt déposé.

Ce projet de loi vise à réaliser un premier rattrapage partiel à partir du 1er juillet 1975; ce rattrapage serait :

- a) de 30 % du préjudice, le minimum étant de 2 000 F (montant minimal) par an;
- b) intégral lorsque le retard est de moins de 2 000 F (montant nominal) par an;

Il entre dans les intentions de réaliser l'ensemble du rattrapage en trois phases.

4. Caisse de répartition des pensions communales.

Des informations ont été demandées en commission sur les perspectives en ce qui concerne cette caisse créée au département de l'Intérieur.

Il a été plus spécialement demandé quelles étaient les prévisions en matière d'affiliation possible d'agents communaux à la Caisse de répartition.

Selon le Secrétaire d'Etat au Budget, il est presque impossible de fournir ces prévisions car il n'existe pas encore, à l'heure actuelle, de textes définitifs permettant d'indiquer le nombre exact des agents communaux pouvant s'affilier à la Caisse de répartition.

sering van de pensioenregelingen van de openbare sector en van de privé-sector.

Tot op heden heeft deze commissie aan de Regering, in negen verschillende rapporten, advies verstrekt betreffende de volgende punten :

1. de leeftijd voor de opruststelling en het probleem van vroegtijdige invaliditeit;
2. de gemengde loopbanen en het probleem van de uitgestelde pensioenen;
3. de berekeningswijze van de pensioenen en de diensten die in aanmerking komen voor die berekening;
4. het pensioen van de overlevende echtgenoot en dat van de wezen alsmede het pensioen van de gescheiden echtgenoten;
5. problemen inzake cumulatie van meerdere pensioenen en inzake de cumulatie van pensioenen met inkomsten voortvloeiend uit een beroepsactiviteit;
6. aanpassing van de pensioenen aan de evolutie van het algemeen welzijn;
7. gelijkstelling van perioden die niet door een beroepsactiviteit gedekt worden.

Thans stelt de Commissie het eindverslag op. Zij zal verder de financiële aspecten in verband met de door haar uitgevoerde studies onderzoeken.

Uit al die adviezen zal de Regering de nodige besluiten trekken en de eerste maatregelen treffen om de reeds lang nagestreefde harmonisatie, rationalisatie en vereenvoudiging van de verschillende pensioenregelingen te verwezenlijken.

3. Perekwatie van de pensioenen.

In de vierde collectieve overeenkomst voor de openbare sector (1974-1975), werd bepaald dat vanaf 1975, voor de pensioenen toegekend vóór 1969, een inhaling zou worden verwezenlijkt.

In de Commissie werd gevraagd, hierbij vooral aandacht te schenken aan het lot van de minstbedeelden.

De Staatssecretaris deelde mede dat eerstdaags een wetsontwerp tot verhoging van sommige rust- en overlevingspensioenen van het overheidsperoneel zal worden ingediend.

Dit wetsontwerp beoogt een eerste gedeeltelijke inhaling met ingang van 1 juli 1975, ten belope van :

- a) 30 % van de benadeling, doch met ten minste 2 000 F nominaal per jaar;
- b) een volledige inhaling, ingeval de benadeling minder bedraagt dan 2 000 F nominaal per jaar.

Het ligt in de bedoeling de ganse inhaling te verwezenlijken in drie fasen.

4. Omslagkas voor gemeentepensioenen.

In de Commissie werden inlichtingen gevraagd omtrent de perspectieven in verband met deze Omslagkas ingesteld bij het departement van Binnenlandse Zaken.

Meer bepaald werd om een prognose verzocht van het aantal gemeentebtenaren dat bij de Omslagkas zou kunnen aansluiten.

Deze prognose verstrekken is volgens de Staatssecretaris voor Begroting, een bijna onmogelijke taak vermits er op dit ogenblik nog geen definitieve teksten bestaan die zouden toelaten het juiste aantal gemeentebtenaren te vermelden dat bij de Omslagkas zou kunnen aansluiten.

En résumé, il est probable qu'à l'occasion des fusions projetées, les principes suivants seront appliqués :

— les agents définitifs en service au moment de l'installation du conseil communal de la nouvelle entité conserveront le régime de pension qui leur était applicable avant la fusion ou le rattachement;

— les agents recrutés et nommés à titre définitif après la date d'installation du nouveau conseil communal se verront octroyer une pension qui sera fixée et calculée conformément aux dispositions de la loi du 25 avril 1933 relative à la pension du personnel communal.

Bref, lorsqu'une nouvelle commune née d'une fusion affiliera l'ensemble de son personnel à la Caisse de répartition, il s'agira du personnel recruté à partir de cette affiliation.

Il est évident que le personnel déjà en service restera soumis au régime de pension en vigueur à ce moment dans les anciennes communes.

Il y a également lieu de souligner que l'âge maximum est porté à 65 ans pour tout le monde, mais que les droits acquis à une mise à la retraite plus précoce sont sauvegardés.

Une pension anticipée pourra être accordée à l'âge de 60 ans et après 30 ans de service.

Le calcul de cette pension se fera sur la base d'une carrière fictive, comme si l'intéressé était demeuré en service jusqu'à l'âge de 65 ans.

5. Régimes particuliers.

La R. T. T. gère son propre régime de pension, aussi bien pour les pensions de retraite que pour les pensions de survie.

Les pensions de la P.T.T. sont calculées et liquidées à l'intervention de l'Administration des Pensions, mais les montants liquidés sont, à la fin de chaque exercice, récupérés à charge de la Régie.

Pour l'année 1974, la charge totale s'élevait à 1 039 977 000 F, cette dépense étant, pour l'année 1975, évaluée à 1 540 000 000 F.

Quant aux pensions de retraite et de survie à charge de la Société nationale des chemins de fer belges, un montant de 10 229 000 000 de F a été liquidé au cours de l'exercice 1974.

6. Réouverture des délais de reconnaissance.

A l'occasion de la discussion du protocole d'accord en vue du règlement du contentieux des victimes de la guerre, il avait été demandé de rouvrir, dans des cas bien déterminés, les délais d'introduction des demandes en vue d'obtenir le statut de reconnaissance nationale.

En effet, il semblait équitable à plusieurs membres que ceux qui n'ont pas obtenu ce statut, le plus souvent par manque d'information, puissent faire valoir leurs droits.

Selon ces membres, il faudrait prévoir une procédure d'exception pour ces cas. Il y a quelque temps, le Secrétaire d'Etat s'est d'ailleurs exprimé en ce sens.

Abstraction faite de l'aspect financier, des avantages qui n'ont aucune incidence financière sont liés à ce statut. Par exemple, celui qui a été reconnu comme résistant peut invoquer cette reconnaissance comme service de frère, ce dont profite son fils.

Bien que le Gouvernement et les associations patriotiques aient convenu de renoncer à la réouverture des délais

Bondig samengevat zullen waarschijnlijk ter gelegenheid van de geplande fusies volgende principes worden toegepast :

— de vastbenoemde personeelsleden die in dienst zijn bij de installatie van de gemeenteraad van de nieuwe entiteit, behouden de pensioenregeling die vóór de samenvoeging of aanhechting op hen van toepassing was;

— aan de personeelsleden die in vast verband aangeworven en benoemd worden vanaf de datum van de installatie van de nieuwe gemeenteraad wordt een pensioen verleend dat vastgesteld en berekend wordt overeenkomstig de bepalingen van de wet van 25 april 1933 betreffende de pensioenregeling van het gemeentepersoneel.

Kortom, wanneer een nieuwe gemeente gesproken uit een fusie, voor haar gezamenlijk personeel toetreedt tot de Om-slagkas, geldt dit voor het personeel dat vanaf die aansluiting in dienst wordt genomen.

Het spreekt vanzelf dat het in dienst zijnde personeel onderworpen blijft aan de pensioenregeling die op dat tijdstip in de oude gemeenten van kracht is.

Verder dient nog aangestipt dat de maximum leeftijdsgrens voor iedereen op 65 jaar wordt gebracht doch dat de bestaande rechten op vroegere opruststelling ongemoeid gelaten worden.

Een vervroegd pensioen kan worden toegestaan op de leeftijd van 60 jaar, en na 30 dienstjaren.

De berekening hiervan gebeurt over een fictieve loopbaan, alsof de betrokkene in dienst was gebleven tot de leeftijd van 65 jaar.

5. Particuliere regelingen.

De R.T.T. beheert haar eigen pensioenregeling zowel inzake rust- als overlevingspensioenen.

De pensioenen van de P.T.T. worden berekend en uitgekeerd door tussenkomst van de Administratie der Pensioenen, maar op het einde van ieder dienstjaar worden de uitgekeerde bedragen ten laste van de Regie teruggevorderd.

Voor het jaar 1974 vertegenwoordigde de totale last 1 039 977 000 F, voor het jaar 1975 werd deze uitgave geraamd op 1 540 000 000 F.

Voor de rust- en overlevingspensioenen ten laste van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, werd tijdens het dienstjaar 1974 een bedrag van 10 229 000 000 F uitgekeerd.

6. Heropening van de erkenningstermijnen.

Naar aanleiding van de bespreking van het protocol inzake de problemen van de oorlogsslachtoffers werd gepleit voor de heropening, in welbepaalde gevallen, van de termijnen voor de indiening van de aanvragen om het statuut van nationale erkentelijkheid te verkrijgen.

Het leek verschillende leden immers billijk dat zij die, veelal door een gebrek aan informatie, het statuut niet hebben verkregen, hun rechten zouden kunnen doen gelden.

Voor deze gevallen zou in een uitzonderingsprocedure moeten worden voorzien. Vóór enkele tijd had de Staatssecretaris zich trouwens in die zin uitgesproken.

Naast het financiële aspect zijn aan een dergelijk statuut voordelen verbonden die geen financiële weerslag hebben. Wie bvb. als weerstander werd aangemerkt kan deze erkenning als broederdienst doen gelden voor zijn zoon.

Hoewel er tussen de Regering en de vaderlandlievende verenigingen overeengekomen werd af te zien van de her-

de reconnaissance, aucune objection ne peut cependant être invoquée pour des cas de ce genre.

Le Secrétaire d'Etat a répondu que s'il a déclaré naguère à la Commission qu'une réouverture des délais pouvait être envisagée, c'est parce qu'à ce moment il n'existait pas encore d'accord formel concernant une programmation des pensions de guerre.

En effet, peu de temps après le Gouvernement a entamé, avec les représentants des associations patriotiques, des négociations en vue de la réalisation intégrale du cahier de revendications de ces associations.

Ces négociations ont abouti à la signature d'un protocole entre les deux parties. Il a été admis, en principe, qu'on renoncerait à la réouverture des délais.

Du point de vue de la sécurité juridique, il est d'ailleurs indispensable, trente ans après la guerre, de clôturer définitivement les délais de reconnaissance.

7. Evolution des pensions et rentes de guerre.

L'annexe 3 du présent rapport contient des informations donnant la répartition des crédits inscrits pour les victimes militaires et civiles des guerres de 1914-1918 et de 1940-1945. Le montant global pour ces deux guerres continuera probablement à augmenter jusqu'en 1980, époque à laquelle interviendra une stabilisation.

Votes.

Les articles et l'ensemble du budget ont été adoptés par 10 voix contre 3 et 2 abstentions.

Le Rapporteur,

J. KICKX.

Le Président,

A. PARISIS.

ERRATUM.

Art. 5 (p. 4).

Texte français, première phrase du 2e alinéa, il y a lieu de lire :

« Les fonds dont les dépenses sont soumises au visa préala- »

au lieu de :

« Les fonds et comptes sur lesquels il est disposé à l'interven- ».

ouverture van de erkenningstermijnen kan er voor dergelijke gevallen toch geen bezwaar worden aangevoerd.

De Staatssecretaris repliceerde dat, wanneer hij voor de Commissie verklaard heeft dat een heropening der termijnen kan overwogen worden, zulks was omdat er op dat ogenblik nog geen formele overeenkomst bestond inzake de programmering voor de oorlogspensioenen.

Inderdaad, weinige tijd later, heeft de Regering besprekingen aangevat met de vertegenwoordigers van de vaderlandlievende verenigingen met het oog op een volledige realisatie van het eisenpakket van deze verenigingen.

De besprekingen hebben geleid tot de ondertekening van een protocol tussen beide partijen. Het principe werd aanvaard dat er van de heropening der termijnen zou worden afgezien.

Vanuit het oogpunt van de rechtszekerheid, is het trouwens noodzakelijk, dertig jaar na de oorlog, de erkennings-termijnen definitief te sluiten.

7. Evolutie van de oorlogspensioenen en -renten.

In bijlage 3 bij onderhavig verslag werden inlichtingen opgenomen waaruit de opdeling blijkt van de kredieten uitgetrokken voor de militaire en de burgerlijke slachtoffers van de oorlogen 1914-1918 en 1940-1945. Het globale bedrag voor beide oorlogen, zal vermoedelijk blijven stijgen tot 1980, waarna en stabilisering zal optreden.

Stemmingen.

De artikelen en de gehele begroting werden aangenomen met 10 tegen 3 stemmen en 2 onthoudingen.

De Verslaggever,

J. KICKX.

De Voorzitter,

A. PARISIS.

ERRATUM.

Art. 5 (blz. 4).

Franse tekst, eerste zin van het 2de lid, leze men :

« Les fonds dont les dépenses sont soumises au visa préala- »

in plaats van :

« Les fonds et comptes sur lesquels il est disposé à l'interven- ».

ANNEXE 1.

Aperçu des réalisations
et des prévisions législatives en matière de pensions.

A. Réalisations.

Dans le courant de l'année 1975 le Gouvernement a pris une série de mesures très importantes en matière de pensions, notamment :

1° l'abaissement de l'âge de la pension de 65 à 60 ans pour les agents féminins occupés dans le secteur public et, dans certaines conditions, pour les personnes bénéficiaires d'un statut de reconnaissance nationale (loi du 17 juillet 1975 — *Moniteur belge* du 31 juillet 1975).

2° un effort spécial consenti, après consultation des associations nationales, en faveur des victimes de guerre, ce qui a abouti à la répartition du crédit provisionnel prévu de 100 millions de F. Cette mesure a permis d'accorder des avantages dans le domaine des pensions et rentes de guerre ainsi qu'en ce qui concerne la fixation des pensions de retraite à charge du Trésor public (loi du 17 juillet 1975 — *Moniteur belge* du 8 août 1975).

3° la limitation des charges de pension de la Régie des Transports maritimes aux services rendus effectivement à cette Régie, à savoir : tous les services prestés après le 1er décembre 1971 (loi du 11 juillet 1975 — *Moniteur belge* du 11 septembre 1975).

4° l'admissibilité de certains services et de périodes assimilées à l'activité de service pour l'octroi et le calcul des pensions à charge du Trésor public (loi du 30 mai 1975 — *Moniteur belge* du 15 juillet 1975).

5° l'assimilation de l'épouse n'ayant aucune responsabilité dans la séparation de fait, à la femme divorcée, celle-ci pouvant bénéficier d'une pension de retraite (loi du 14 avril 1975 — *Moniteur belge* du 29 mai 1975).

6° la réduction de la différence d'âge pour le calcul de la pension normale de veuve selon la durée du mariage, qu'il s'agisse d'un mariage conclu avant ou après l'obtention de la pension (loi du 27 mars 1975 — *Moniteur belge* du 3 mai 1975).

7° Augmentation des montants minimums de certaines pensions de retraite et de survie (arrêté royal du 20 juin 1975 — *Moniteur belge* du 1er octobre 1975).

8° Augmentation du montant minimum garanti des pensions octroyées pour infirmité (arrêté royal du 2 mai 1975 — *Moniteur belge* du 29 mai 1975).

9° Augmentation, à 94 620 F, du montant minimum garanti des pensions et des rentes de survie du personnel de carrière des cadres d'Afrique (arrêté royal du 14 avril 1975 — *Moniteur belge* du 28 août 1975).

10° Admissibilité, en matière de pensions à charge du Trésor public, des services rendus auprès de l'Association maritime belge, de certains organismes d'intérêt public (appartenant à des juridictions administratives qui ont été supprimées) et des services rétribués sur les fonds des anciennes caisses des veuves et orphelins (arrêté royal du 25 mars 1975 — *Moniteur belge* du 29 août 1975).

11° Révision des pensions de retraite des prêtres et des religieux appartenant à l'enseignement préscolaire, primaire, prolongé et supérieur, à l'exception de l'enseignement universitaire (arrêté royal du 27 novembre 1974 — *Moniteur belge* du 14 mai 1975).

12° Octroi d'une indemnité de mobilité aux pensionnés du secteur public (2.500 F au maximum) (loi du 14 avril 1975 — *Moniteur belge* du 30 mai 1975).

* * *

Afin d'en arriver à une simplification administrative, les mesures suivantes ont été prises :

1) Chaque membre du personnel, même s'il n'a pas encore atteint l'âge maximum, qui a droit à une pension en vertu de son âge et de ses services et désire user de ce droit, doit dorénavant demander au moins six mois à l'avance la démission de ses fonctions.

BIJLAGE 1.

Overzicht van de verwezenlijkingen
en de vooruitzichten op wetgevend gebied inzake pensioenen.

A. Verwezenlijkingen.

De Regering heeft in de loop van 1975 een reeks belangrijke maatregelen getroffen inzake pensioenen, o.a. :

1° Verlaging van de pensioengerechtigde leeftijd van 65 jaar tot 60 jaar, voor vrouwelijke personeelsleden van de overheidssector en onder bepaalde voorwaarden voor personen die houder zijn van een statuut van nationale erkentelijkheid (wet van 17 juli 1975 — *Belgisch Staatsblad* van 31 juli 1975).

2° Een speciale inspanning werd in overleg met de vaderlandslievende verenigingen gedaan ten bate van de oorlogsslachtoffers, hetgeen geleid heeft tot de verdeling van het voorziene provisionele krediet van 100 miljoen F. Deze maatregel heeft het mogelijk gemaakt voordelen toe te kennen op het vlak van de oorlogspensioenen en -renten en wat betreft de vaststelling van de rustpensioenen ten laste van de Schatkist (wet van 17 juli 1975 — *Belgisch Staatsblad* van 8 augustus 1975).

3° Beperking van de pensioenlast voor de Regie voor Maritiem Transport tot de diensten die werkelijk gepresteerd werden bij de Regie, te weten alle diensten bewezen na 1 december 1971 (wet van 11 juli 1975 — *Belgisch Staatsblad* van 11 september 1975).

4° Inaanmerkingneming van bepaalde diensten en van met dienstactiviteit gelijkgestelde perioden voor het toekennen en berekenen van pensioenen ten laste van de Schatkist (wet van 30 mei 1975 — *Belgisch Staatsblad* van 15 juli 1975).

5° Gelijkstelling van de echtgenote die geen enkele verantwoordelijkheid draagt voor de feitelijke scheiding met de uit de echtgescheiden vrouw die thans een rustpensioen kan genieten (wet van 14 april 1975 — *Belgisch Staatsblad* van 29 mei 1975).

6° Vermindering van het leeftijdsverschil bij de berekening van het normale weduwpensioen naargelang van de duur van het huwelijk ongeacht of het gaat om een vóór of na het bekomen pensioen gesloten huwelijk (wet van 27 maart 1975 — *Belgisch Staatsblad* van 3 mei 1975).

7° Verhoging van de minimumbedragen van sommige rust- en overlevingspensioenen (koninklijk besluit van 20 juni 1975 — *Belgisch Staatsblad* van 1 oktober 1975).

8° Verhoging van het gewaarborgd minimumbedrag van het pensioen verleend wegens gebrekkigheden (koninklijk besluit van 2 mei 1975 — *Belgisch Staatsblad* van 29 mei 1975).

9° Verhoging tot 94 620 F van het gewaarborgd minimumbedrag van de pensioenen en overlevingsrenten van het beroepspersoneel der kadets in Afrika (koninklijk besluit van 14 april 1975 — *Belgisch Staatsblad* van 28 augustus 1975).

10° Inaanmerkingneming inzake pensioenen ten laste van de Schatkist, van diensttijd doorgebracht bij de Belgische Zeevaartvereniging, bij sommige instellingen van openbaar nut (die tot de administratieve rechtscolleges behoorden welke werden opgeheven) en van diensttijd bezoldigd ten laste van de fondsen van de voormalige kassen voor weduwen en wezen (koninklijk besluit van 27 maart 1975 — *Belgisch Staatsblad* van 29 augustus 1975).

11° Herziening van de rustpensioenen van priesters en kloosterlingen die tot het voorschools, het lager, het voortgezet en het hoger onderwijs behoren met uitsluiting van het universitair onderwijs (koninklijk besluit van 27 november 1974 — *Belgisch Staatsblad* van 14 mei 1975).

12° Toekenning van een mobiliteitstoelage aan de gepensioneerden van de overheidssector (max. 2 500 F) (wet van 14 april 1975 — *Belgisch Staatsblad* van 30 mei 1975).

* * *

Teneinde te komen tot een administratieve vereenvoudiging werden volgende maatregelen getroffen :

1) Ieder personeelslid al heeft het de grensleeftijd niet bereikt, dat op grond van zijn leeftijd en diensten recht heeft op een pensioen en van dat recht gebruik wenst te maken, dient voortaan ten minste zes maanden bij voorbaat ontslag uit zijn ambt aan te vragen.

Cette prolongation (de 3 à 6 mois) du délai de la demande tend, en effet, à faire intervenir le premier paiement à l'époque où la pension prend cours, de sorte qu'il soit possible d'éviter autant que possible des paiements distincts d'arriérés.

2) Modification des statuts de la Caisse des ouvriers de l'Etat, afin de sauvegarder les droits, acquis en matière de pension, des membres du personnel de certaines administrations et services de l'Etat et des établissements d'enseignement (arrêté royal du 27 décembre 1974 — *Moniteur belge* du 25 janvier 1975).

3) Garantie du paiement des pensions d'ancienneté militaires par l'Administration de la Trésorerie, à partir du 1er avril 1975 (arrêté royal du 19 février 1975 — *Moniteur belge* du 5 mars 1975).

4) La commission d'étude chargée d'harmoniser les régimes de pension a fourni un avis au Gouvernement dans neuf rapports (cfr. p. 4 ci-dessus).

B. Mesures envisagées.

Outre ces réalisations, il convient de mentionner les initiatives suivantes, reprises dans des projets et arrêtés :

1) Le maintien de la pension d'orphelin ou l'augmentation de la pension de veuve jusqu'à l'âge de 25 ans, au lieu de 18 ans, pour les orphelins. Cette mesure a été prise afin d'assurer à ces bénéficiaires des avantages équivalant ceux accordés dans le secteur privé.

2) Assimilation des instituteurs du Ministère de la Justice aux instituteurs du Ministère de l'Education nationale pour l'élimination de la discrimination existante en matière de pensions.

3) Mise à charge du Trésor des pensions accordées au personnel des cliniques psychiatriques de l'Etat et des institutions de bienfaisance créées par l'Etat.

4) Pour la révision des pensions du personnel du secteur public, ne prendre en considération que le barème ou la subvention-traitement maximum, afin d'éviter la péréquation de ces pensions, à l'occasion de toute augmentation future, ainsi que des montants des indemnités complémentaires ou autres avantages tenant lieu de traitement complémentaire.

5) Un pas dans le sens du rattrapage de la différence née à la suite de l'application du système de péréquation des pensions de retraite et de survie à charge du Trésor. Le Gouvernement entend résoudre ce problème en réalisant, dans les limites des possibilités budgétaires, le rattrapage intégral en phases successives.

6) Sauvegarde des droits des membres du personnel de l'enseignement dont le régime de pension a été modifié à la suite de l'évolution des structures de l'enseignement ou de mesures de rationalisation.

Deze verlenging van de aanvraagtermijn (van 3 tot 6 maanden) strekt ertoe, de eerste uitbetaling ook inderdaad te doen geschieden op het tijdstip waarop het pensioen ingaat zodat afzonderlijke uitkeringen van achterstallen zoveel mogelijk vermeden wordt.

2) Wijziging van de Statuten van de Rijkswerkliedenkas teneinde de verworven rechten te vrijwaren inzake pensioen van de personeelsleden van sommige administraties en diensten van de Staat en van de instellingen voor onderwijs (koninklijk besluit van 27 december 1974 — *Belgisch Staatsblad* van 25 januari 1975).

3) Verzekering van de uitbetaling van de militaire anciënniteitspensioenen door het Bestuur der Thesaurie, van 1 april 1975 af (koninklijk besluit van 19 februari 1975 — *Belgisch Staatsblad* van 5 maart 1975).

4) De studietoelagen belast met de harmonisering van de pensioenen heeft, zoals hierboven op blz. 4 werd uiteengezet, aan de Regering advies verstrekt in negen rapporten.

B. Geplande maatregelen.

Naast de hierboven aangeduide verwezenlijkingen kunnen de volgende initiatieven worden vermeld die reeds in ontwerpen en besluiten werden opgenomen :

1) Het behoud van het wezenpensioen of de verhoging van het weduwenpensioen tot en met de leeftijd van 25 jaar i.p.v. 18 jaar voor wezen. Dit om deze rechthebbenden gelijk te stellen met gelijkwaardige voordelen die in de privé-sector worden toegekend.

2) Gelijksstelling van de onderwijzers van het Ministerie van Justitie met die van Nationale Opvoeding, door het wegwerken van de bestaande discriminatie op pensioengebied.

3) Tenlastelegging van de Schatkist van de pensioenen der personeelsleden van de Rijkspsyhiatrische Ziekenhuizen en van de Wel-dadigheidsgestichten ingesteld door de Staat.

4) Voor de herziening van de pensioenen voor het personeel van de openbare sector, enkel de maximumschaalwedde of weddesubsidie in aanmerking te nemen teneinde de péréquation van deze pensioenen te vermijden bij iedere toekomstige verhoging en in de bedragen van de bijkomende vergoedingen of andere voordelen die als bijwedde gelden.

5) Een stap tot inhaling van het verschil ontstaan naar aanleiding van de toepassing van het péréquatiesysteem der rust- en overlevingspensioenen ten laste van de Schatkist. De Regering wenst één einde te stellen aan dit probleem en binnen de grenzen van de budgettaire mogelijkheden in een bepaald aantal fazen de volledige inhaling te realiseren.

6) Vrijwaring der rechten van de personeelsleden uit het onderwijs wier pensioenregeling gewijzigd werd ingevolge de evolutie van de onderwijsstructuren of rationalisatiemaatregelen.

ANNEXE 2.

PROTOCOLE D'ACCORD

entre le Gouvernement et les associations patriotiques
en vue du règlement du contentieux
des victimes de la guerre.

Considérant la nécessité, à l'occasion du trentième anniversaire de la libération des camps et du pays, de régler définitivement, dans l'intérêt général, le contentieux des victimes du devoir patriotique et des victimes civiles de la guerre 1914-1918 et de la guerre 1940-1945;

Attendu que ce règlement doit être global et qu'il implique un accord sur une programmation tenant compte des moyens financiers disponibles;

Vu la nécessité de préciser définitivement, d'un commun accord, l'importance du cahier de revendications;

Entre le Gouvernement, d'une part,

et

le Comité de contact des associations patriotiques et le Comité de coordination des associations de déportés, réfractaires et victimes civiles des deux guerres, d'autre part,

il est convenu ce qui suit :

Article 1.

Le cahier de revendications ou contentieux des victimes de la guerre à prendre en considération pour l'établissement d'une programmation et qui est annexé au présent protocole, est fixé comme suit :

a) l'inventaire des revendications présentées par le Comité de contact des associations patriotiques et le Comité de coordination des associations de déportés, réfractaires et victimes civiles des deux guerres, qui a servi, depuis le mois de mars 1974, de base de discussion au groupe de travail « victimes de la guerre »;

b) la revendication de la Fédération « Les Croix du Feu » en vue de l'attribution d'une invalidité forfaitaire de 10 % aux non-invalides;

c) les éventuelles revendications d'autres associations qui ne sont pas représentées au sein du Comité de contact et du Comité de coordination précités, mais qui ont été entendues par le groupe de travail « victimes de la guerre » en 1973 et en 1974, dans la mesure où, après examen contradictoire, il apparaîtrait que ces revendications ne sont pas contenues dans l'inventaire visé en a) ci-dessus.

Sont toutefois exceptées les mesures sociales qui, après examen du dossier, s'avéreraient devoir être prises en faveur des résistants au nazisme des anciennes régions annexées. Ces mesures seront réalisées en dehors du règlement du présent contentieux, au plus tard à partir du 1er janvier 1977 et à concurrence d'un montant maximum de 25 millions de F par an.

Le cahier de revendications ou contentieux ainsi précisé comprend les propositions de loi et amendements visant à réaliser une ou plusieurs des mesures prévues aux points a), b) et c) ci-dessus tels qu'ils sont repris en annexe et déposés au Parlement avant la signature du présent protocole. Il forme un tout définitif.

Toutefois, compte tenu des répercussions budgétaires du cahier de revendications précité, la programmation sera limitée à un ensemble de mesures qui pourront être réalisées à concurrence des crédits disponibles, prévus à l'article 2.

En raison du caractère définitif du cahier de revendications, il est renoncé à toute nouvelle ouverture des délais pour l'obtention d'un des statuts de reconnaissance nationale et par conséquent, à la création de nouvelles catégories de bénéficiaires.

Article 2.

Afin de pouvoir procéder au règlement global du contentieux repris à l'article 1er, le Gouvernement mettra en œuvre une programmation qui sera élaborée d'un commun accord et qui sera réalisée en une période de 10 ans maximum.

BIJLAGE 2.

PROTOCOL VAN AKKOORD

tussen de Regering en de vaderlandlievende verenigingen
met het oog op de regeling
van alle nog hangende problemen van de oorlogsslachtoffers.

Gelet op de noodzakelijkheid om ter gelegenheid van de dertigste verjaaring van de bevrijding van de kampen en van het land, in het algemeen belang, een definitieve regeling te treffen van alle nog hangende problemen van de slachtoffers van de vaderlandse plicht en van de burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1914-1918 en van de oorlog 1940-1945;

Gelet op de noodzakelijkheid van een algehele regeling en van een akkoord over een programmering met inachtneming van de beschikbare geldmiddelen;

Gelet op de noodzakelijkheid om in gemeen overleg de omvang van het eisenpakket definitief te omschrijven;

Tussen de Regering, enerzijds,

en

het Contactcomité der vaderlandlievende verenigingen en het Coördinatiecomité van de verenigingen van weggevoerden, werkweigeraars en burgerlijke slachtoffers van de twee wereldoorlogen, anderzijds,

wordt overeengekomen als volgt :

Artikel 1.

Het eisenpakket, met andere woorden alle nog hangende problemen van de oorlogsslachtoffers die voor het vastleggen van een programmering in rekening moeten worden gebracht, is als volgt samengesteld :

a) de bijgaande lijst van de diverse eisen die door het Contactcomité van de vaderlandlievende verenigingen en door het Coördinatiecomité van de verenigingen van weggevoerden, werkweigeraars en burgerlijke slachtoffers van de wereldoorlogen zijn ingediend; die lijst heeft vanaf de maand maart 1974 als grondslag gediend voor besprekingen in de werkgroep « Oorlogsslachtoffers »;

b) de eis van de Nationale Vuurkruisersbond tot toekenning van een forfaitaire invaliditeit van 10 % aan de niet-invaliden;

c) de eventuele eisen van andere verenigingen die niet zijn vertegenwoordigd in het Contactcomité en in het Coördinatiecomité, maar die in 1973 en in 1974 door de werkgroep « Oorlogsslachtoffers » zijn gehoord, in zoverre het na onderzoek op tegenspraak mocht blijken dat die eisen niet voorkomen in de onder a) hierboven bedoelde lijst.

Er wordt alleen een uitzondering gemaakt voor de sociale maatregelen waarvan na onderzoek van het dossier zou blijken dat ze dienen genomen te worden ten gunste van de weerstanders tegen het nazisme in de vroegere ingelijfde gebieden. Deze maatregelen zullen verwezenlijkt worden buiten de regeling van huidig « contentieux » ten laatste van 1 januari 1977 af en naar rato van een jaarlijks maximum bedrag van 25 miljoen F.

Dit eisenpakket, met andere woorden alle nog hangende problemen, bevat de voorstellen van wet en de amendementen tot uitvoering van één of meer van de in a), b) en c) hierboven ontworpen maatregelen, welke vóór de ondertekening van dit protocol, bij het Parlement aanhangig zijn gemaakt. Het vormt een definitief geheel.

Nochtans zal de programmering, rekening gehouden met de budgettaire weerslag van vermeld eisenpakket, beperkt zijn tot een geheel van maatregelen die zullen verwezenlijkt worden naar rato van de bij artikel 2 voorziene kredieten.

Wegens het definitief karakter van de eisenbundel, wordt er afgezien van iedere heropening der termijnen tot het bekomen van een statuut van nationale erkentelijkheid en eveneens van het scheppen van nieuwe categorieën van rechthebbenden.

Artikel 2.

De Regering zal met het oog op de definitieve regeling van alle in artikel 1 vermelde nog hangende problemen, een programmering vastleggen die in gemeen overleg zal worden uitgewerkt en binnen maximaal een periode van tien jaren zal worden uitgevoerd.

Le Gouvernement consacrera un crédit provisionnel de 150 millions de F pour l'année 1975 (2e semestre) et de 300 millions de F, calculés en année pleine, pour chacune des années suivantes de la période précitée.

Les parties s'engagent à ne pas remettre en cause les mesures qui seront prises successivement et à respecter le calendrier de réalisation visé à l'article 6.

Article 3.

Les mesures ci-après seront réalisées en dehors du contentieux visé à l'article 1er, notamment à titre de droits acquis résultant de textes légaux et réglementaires actuellement en vigueur :

a) exécution de l'article 2 de la loi du 8 juillet 1970 créant de nouveaux avantages en faveur du devoir militaire ou d'un devoir assimilé, modifié par la loi du 30 juin 1972 majorant les pensions de guerre.

L'adaptation des pensions en application de la disposition précitée fera toujours l'objet de négociations préalables entre le Gouvernement et les associations patriotiques;

b) réductions tarifaires S. N. C. B. et S. N. C. V. en faveur des titulaires d'un statut de reconnaissance nationale, des veuves de guerre, des veuves de victimes civiles de la guerre et des invalides civils de la guerre qui ne bénéficient pas encore de cette réduction.

Cette mesure entrera en application à partir du 1er janvier 1976;

c) exécution de la loi du 1er juillet 1969 fixant le droit des invalides et des orphelins de guerre au bénéfice des soins de santé aux frais de l'Etat (soins totaux gratuits).

Cette mesure entrera en application à partir du 1er janvier 1977.

Article 4.

Afin de passer à l'incidence de l'augmentation du coût de la vie au cours de la période de 10 ans prévue, les sommes mises annuellement à disposition seront liées à l'indice des prix à la consommation de la même manière que les budgets auxquels elles seront inscrites (valeur constante).

Elles seront rattachées au coefficient de liquidation en vigueur à la date d'entrée en application de la programmation.

Article 5.

Le Gouvernement créera sans délai une « commission permanente » chargée du règlement du contentieux des victimes de la guerre, qui sera composée :

- de représentants du Gouvernement, dont le président;
- de représentants des associations patriotiques, soit :

10 membres représentant le Comité de contact des associations patriotiques, désignés par lui en son sein;

4 membres représentant le Comité de coordination des associations de déportés, réfractaires et victimes civiles des deux guerres, désignés en son sein;

— du président de la Commission d'étude de la situation des anciens combattants de la guerre 1914-1918 et de la guerre 1940-1945.

La commission pourra comprendre des membres suppléants, nommément désignés.

Les membres effectifs pourront, s'ils le jugent opportun, se faire accompagner par des techniciens.

Article 6.

La commission permanente visée à l'article précédent procédera à l'examen du cahier de revendications ou contentieux, indiquera les priorités, notamment en fonction des besoins sociaux les plus urgents et proposera, au Gouvernement, un programme de 3 milliards de F et un calendrier de réalisation de la programmation.

A cet effet, le président de la commission permanente pourra inviter les délégués d'associations patriotiques non représentées à exposer leur point de vue aux réunions consacrées à l'examen de revendications de ces associations, dans la mesure où ces revendications figurent au contentieux repris en annexe.

De Regering zal een provisioneel krediet van 150 miljoen F besteden voor het jaar 1975 (2e semester) en van 300 miljoen F berekend voor een volledig jaar, voor ieder der volgende jaren van de voormelde periode.

Het spreekt vanzelf dat de opeenvolgende maatregelen later niet opnieuw in discussie zullen worden gebracht en dat de bij artikel 6 voorziene kalender der verwezenlijkingen zal geëerbiedigd worden.

Artikel 3.

Onderhavige maatregelen zullen verwezenlijkt worden buiten de regeling van het in artikel 1 vermelde eisenpakket ten titel van verworven rechten voortvloeiende uit de op huidig ogenblik bestaande wettelijke en reglementaire beschikkingen :

a) uitvoering van artikel 2 van de wet van 8 juli 1970 tot instelling van nieuwe voordelen ten gunste van de militaire of een daarmee overeenstemmende plicht : gewijzigd door de wet van 30 juni 1972 houdende verhoging van de oorlogspensioenen.

De aanpassing van de pensioenen bij toepassing van de voormelde bepaling zal steeds het voorwerp uitmaken van voorafgaandelijke onderhandelingen tussen de Regering en de vaderlandlievende verenigingen;

b) verminderingen op de spoorwegen en de buurtspoorwegen ten voordele van de titularissen van een statuut van nationale erkentelijkheid, van de oorlogsweduwen en van de weduwen van de burgerlijke oorlogsslachtoffers en van de burgerlijke oorlogsinvaliden die nog niet van deze vermindering genieten.

Deze maatregel zal in voege treden van 1 januari 1976 af;

c) uitvoering van de wet van 1 juli 1969 tot vaststelling van het recht ten bate van de invaliden en van de oorlogswezen op de voordelen van geneskundige zorgen ten laste van de Staat (totale kosteloze zorgen).

Deze maatregel zal in voege treden van 1 januari 1977 af.

Artikel 4.

Ten einde de terugslag van de stijgende kosten van levensonderhoud gedurende de vastgestelde periode van tien jaar te ondervangen, zullen de jaarlijkse beschikbaar gestelde bedragen aan het indexcijfer der consumptieprijzen worden gekoppeld op dezelfde wijze als de begroting, waarop zij zullen worden uitgetrokken (vaste waarde).

Zij zullen verbonden worden aan de vereffeningscoëfficiënt van kracht op de ingangsdatum van deze programmatie.

Artikel 5.

De Regering zal onverwijld een « permanente commissie » oprichten, die belast wordt met de regeling van alle nog hangende problemen van de oorlogsslachtoffers en zal worden samengesteld uit :

- vertegenwoordigers van de Regering, waaronder de voorzitter;
- vertegenwoordigers van de vaderlandlievende verenigingen, te weten :

10 leden die het Contactcomité van de vaderlandlievende verenigingen vertegenwoordigen en door dit Comité onder zijn leden zijn aangewezen;

4 leden die het Coördinatiecomité van de verenigingen van weggevoerden, werkweigeraars en burgerlijke slachtoffers van de twee wereldoorlogen vertegenwoordigen en door dit Comité onder zijn leden zijn aangewezen;

— de voorzitter van de Studiecommissie voor de toestand van de oudstrijders van de oorlog 1914-1918 en van de oorlog 1940-1945.

De commissie zal ook vervangende leden kunnen tellen die nominatim worden aangewezen.

De gewone leden kunnen zich door technici laten bijstaan, indien zij dat wenselijk achten.

Artikel 6.

De in het vorige artikel bedoelde permanente commissie zal tot taak hebben een aanvang te maken met het onderzoek van het eisenpakket, met andere woorden van alle nog hangende problemen, de prioriteiten vast te leggen, inzonderheid op grond van de dringende sociale behoeften en aan de Regering een programma van 3 miljard F en een kalender van de te verwezenlijken programmatie voor te stellen.

Te dien einde, is de voorzitter van de permanente commissie gemachtigd, afgevaardigden uit te nodigen van vaderlandlievende verenigingen die niet vertegenwoordigd zijn om hun standpunt uit te leggen aan de vergaderingen waarop de eisen van deze verenigingen besproken worden in de mate dat deze eisen opgenomen werden in het in bijlage opgenomen « contentieux ».

Article 7.

La programmation prévue par le présent protocole d'accord entrera en application à partir du 1er juillet 1975.

Conformément à l'article 4, il sera fait référence au coefficient de liquidation 145,68 en vigueur à la date du 1er juillet 1975.

Les propositions portant sur les mesures à réaliser au cours des années 1975 et 1976 seront transmises au Gouvernement pour le 31 décembre 1975 et les projets de loi y afférents seront déposés au Parlement avant le 1er mars 1976.

Les propositions portant sur les années suivantes parviendront au Gouvernement au plus tard le 30 juin 1976 et les projets de loi y afférents seront déposés au Parlement au plus tard :

- le 30 septembre 1976 pour les mesures à réaliser en 1977 et 1978;
- le 30 septembre 1978 pour les mesures à réaliser en 1979 et 1980;
- le 30 septembre 1980 pour les mesures à réaliser en 1981 et 1982;
- le 30 septembre 1982 pour les mesures à réaliser en 1983 et 1984;
- le 30 septembre 1984 pour les mesures à réaliser en 1985.

Article 8.

Conformément à la demande exprimée par le Gouvernement, le président national de la Fédération nationale « Les Croix du Feu » et le président de la Commission d'étude de la situation des anciens combattants de la guerre 1914-1918 et de la guerre 1940-1945 seront invités à contresigner le présent protocole.

Fait à Bruxelles, le 7 novembre 1975.

Artikel 7.

De programmatie voorzien bij dit protocol van akkoord zal in voege treden vanaf 1 juli 1975.

Overeenkomstig artikel 4, zal de vereffeningscoëfficiënt 145,68, in voege op 1 juli 1975, in aanmerking genomen worden.

De voorstellen betreffende de maatregelen die dienen genomen te worden gedurende de jaren 1975 en 1976 zullen overgemaakt worden aan de Regering uiterlijk 31 december 1975 en de desbetreffende wetsontwerpen zullen neergelegd worden bij het Parlement vóór 1 maart 1976.

De voorstellen met betrekking op de volgende jaren zullen ten laatste op 30 juni 1976 aan de Regering worden overgemaakt en de desbetreffende wetsontwerpen zullen neergelegd worden bij het Parlement ten laatste op :

- 30 september 1976 voor de maatregelen met uitwerking in 1977 en 1978;
- 30 september 1978 voor de maatregelen met uitwerking in 1979 en 1980;
- 30 september 1980 voor de maatregelen met uitwerking in 1981 en 1982;
- 30 september 1982 voor de maatregelen met uitwerking in 1983 en 1984;
- 30 september 1984 voor de maatregelen met uitwerking in 1985.

Artikel 8.

Op verzoek van de Regering zullen de nationale voorzitter van de Nationale Vuurkruisersbond en de voorzitter van de Studiecommissie voor de toestand van de oudstrijders van de oorlog 1914-1918 en van de oorlog 1940-1945 verzocht worden dit protocol mede te ondertekenen.

Gedaan te Brussel, op 7 november 1975.

Cahier de revendications des victimes de la guerre.

A. Revendications à caractère moral.

Département compétent	Intitulé de la revendication
Affaires étrangères, Défense nationale, Emploi et Travail, Intérieur.	a) <i>Revendications propres au Comité de contact.</i>
	Revision des modalités d'octroi des distinctions honorifiques aux victimes du devoir en temps de guerre et aux titulaires d'un statut de reconnaissance nationale, à savoir :
	1. Modification de l'article 13 du règlement du 15 juillet 1952 concernant les distinctions honorifiques accordées aux agents des services publics.
	2. Application aux invalides à 50 % au moins de la guerre 1940-1945 des modalités applicables aux invalides de la guerre 1914-1918 en matière de promotion dans les ordres nationaux.
	3. Octroi de la Médaille du militaire combattant ou d'une décoration civique 1940-1945 à certains membres des Forces Belges de Grande-Bretagne.
Affaires étrangères, Santé publique.	4. Elaboration de mesures équitables réglant l'octroi des décorations du travail. Les normes actuelles aboutissent à pénaliser certains prisonniers de guerre et prisonniers politiques par rapport à certains de leurs collègues qui n'ont pas connu la captivité.
	5. Revision des conditions d'octroi et de promotion lors de mouvements quinquennaux dans les ordres nationaux pour les dirigeants des associations patriotiques.
	b) <i>Revendications propres au Comité de coordination.</i>
	1. Distinctions honorifiques : Revoir les conditions d'octroi et de promotion lors de mouvements quinquennaux dans les ordres nationaux pour les dirigeants des associations patriotiques.
	2. Représentation au Comité de recherches et d'histoire des déportés et des réfractaires.
Education nationale.	3. Octroyer la carte de station debout pénible à tous les invalides ayant obtenu 50 % d'invalidité.
Santé publique.	4. Etendre aux amputés et autres grands invalides civils, la gratuité en matière de contrôle technique actuellement accordée aux seuls invalides militaires.
Communications.	

B. Revendications à caractère social.

I. — Mesures administratives.

Education nationale.	a) <i>Revendications propres au Comité de contact.</i>
	1. Bénéfice des mesures prévues en matière de congés de maladie par l'arrêté royal du 1 ^{er} juin 1964 aux enseignants entrés en service avant le 1 ^{er} août 1955.

Eisenpakket van de oorlogsslachtoffers.

A. Eisen van morele aard.

Bevoegd departement	Betiteling van de eis
Buitenlandse Zaken, Landsverdediging, Tewerkstelling en Arbeid, Binnenlandse Zaken.	a) <i>Eisen eigen aan het Contactcomité.</i>
	Herziening van de toekenningsmodaliteiten van de eervolle onderscheidingen aan de slachtoffers van de plicht in oorlogstijd en aan de houders van een statuut van nationale erkentelijkheid, te weten :
	1. Wijziging van artikel 13 van het reglement van 15 juli 1952 betreffende de aan de ambtenaren van de openbare diensten toegekende eervolle onderscheidingen.
	2. Toepassing op de invaliden van de oorlog 1940-1945 met ten minste 50 %, van de modaliteiten toepasselijk op de invaliden van de oorlog 1914-1918 inzake bevordering in de nationale orden.
	3. Toekenning van de Medaille van de Strijder-militair of van een burgerlijk ereteken 1940-1945 aan sommige leden van de Belgische Strijdkrachten in Groot-Brittannië.
Buitenlandse Zaken, Volksgezondheid.	4. Voorbereiding van billijke maatregelen voor het vaststellen van de toekenning van eretekens van de arbeid. De huidige normen hebben voor gevolg een benadeling van sommige krijgsgevangenen en politieke gevangenen ten opzichte van sommigen van hun collega's die geen gevangenschap hebben gekend.
	5. Herziening van de toekennings- en bevorderingsvoorwaarden bij de vijfjarenbewegingen in de nationale orden voor de leiders van vaderlandlievende verenigingen.
	b) <i>Eisen eigen aan het Coördinatiecomité.</i>
	1. Eervolle onderscheidingen : Herziening van de toekennings- en bevorderingsvoorwaarden bij de vijfjarenbewegingen in de nationale orden van de leiders van vaderlandlievende verenigingen.
	2. Vertegenwoordiging van de weggevoerden en werkweigerers bij het Comité voor opzoekingen en geschiedkunde.
Nationale Opvoeding.	3. Toekenning aan al de invaliden met 50 % invaliditeit van de kaart « kan moeilijk blijven rechtstaan ».
Volksgezondheid.	4. Uitbreiding tot de verminkten en andere burgerlijke grootinvaliden van de kosteloosheid inzake technische controle op dit ogenblik alleen toegekend aan de militaire invaliden.
Verkeerswezen.	

B. Eisen van sociale aard.

I. — Administratieve maatregelen.

Nationale Opvoeding.	a) <i>Eisen eigen aan het Contactcomité.</i>
	1. Uitbreiding, tot de leraars die vóór 1 augustus 1955 in dienst zijn getreden, van de maatregelen bepaald inzake ziekteverlof door het koninklijk besluit van 1 juni 1964.

Département compétent	Intitulé de la revendication
	2. Normalisation de la situation des instituteurs qui ne totalisent pas 25 jours d'interim avant le 10 mai 1940 et préalablement à leur appel sous les drapeaux. 3. Prise en considération de la période comprise entre la date de délivrance du diplôme et le 8 mai 1945 dans le calcul de l'ancienneté des enseignants des régions annexées non bénéficiaires de l'article 16, n) de l'arrêté royal du 15 avril 1958.
Fonction publique.	b) <i>Revendication propre au Comité de Coordination.</i> Modifier la notion d'invalidé de guerre donnée par la loi du 27 juin 1960.
	II. — <i>Mesures à incidence financière.</i>
Prévoyance sociale et Classes moyennes.	a) <i>Revendications communes au Comité de Contact et au Comité de Coordination.</i> 1. Extension de la faculté de pension anticipée (sans abattement) aux titulaires d'un statut de reconnaissance nationale, non invalides (secteur privé) et non encore bénéficiaires de cette mesure.
Finances et Fonction publique.	2. Octroi d'une pension de retraite anticipée (facultative) aux agents de l'Etat et des services publics, non-invalides bénéficiaires d'un statut de reconnaissance nationale.
	b) <i>Revendications propres au Comité de contact.</i>
Finances, Santé publique.	1. Abaissement de l'âge à 45 ans pour l'octroi de a) Pensions } aux veuves b) Rentes } (Cette revendication a également été formulée par le Comité de coordination, sous une autre forme.)
Finances.	2. Modification de l'article 20, § 1er, de la loi du 7 juillet 1964, dans le but de permettre l'octroi d'une allocation tenant lieu de pension à certains militaires, invalides de guerre, qui totalisent dix années de service après leur participation à la guerre 1914-1918 ou à la guerre 1940-1945.
Finances.	3. Octroi de la rente aux prisonniers politiques de moins de six mois. (Aux prisonniers politiques ayant au moins 30 jours de reconnaissance pour le bénéfice du statut.)
Finances.	4. Octroi de la rente de combattant aux Belges ayant servi dans les forces alliées, et à certains Belges attachés aux F. B. G. B. (Compte tenu éventuellement d'un complément de pension de réparation.)

Bevoegd departement	Betiteling van de eis
	2. Normalisatie van de toestand van de onderwijzers die vóór 10 mei 1940 en vóór hun oproeping onder de wapens, geen 25 dagen interim tellen. 3. Inaanmerkingneming van de periode begrepen tussen de datum van aflevering van het diploma en 8 mei 1945 in de berekening van de anciënniteit van de leraars van de aangehechte gebieden die het voordeel van artikel 16, n) van het koninklijk besluit van 15 april 1958 niet genieten.
	b) <i>Eisen eigen aan het Coördinatiecomité.</i> Wijziging van de bepaling « oorlogsinvaliden » zoals gegeven in de verklarende wet van 27 juni 1960.
	II. — <i>Eisen met een financiële weerslag.</i>
	a) <i>Gemeenschappelijke eisen van het Contactcomité en van het Coördinatiecomité.</i>
Sociale Voorzorg en Mid-denstand.	1. Uitbreiding van de mogelijkheid tot vervroegd pensioen (zonder aftrek) tot de houders van een statuut van nationale erkentelijkheid, niet-invaliden (privé-sector) en die tot op heden nog niet zijn gerechtigd te genieten van deze maatregel.
Financiën en Openbaar Ambt.	2. Toekenning van een vervroegd rustpensioen (facultatief) voor het personeel van de Staat en van de openbare diensten, niet-invaliden, die een statuut van nationale erkentelijkheid genieten.
	b) <i>Eisen eigen aan het Contactcomité.</i>
	1. Verlaging tot 45 jaar van de leeftijd voor de toekenning van a) Pensioenen } aan de weduwen. b) Rentes } (Deze eis werd eveneens, onder een andere vorm, door het Coördinatiecomité geformuleerd.)
	2. Wijziging van artikel 20, § 1, van de wet van 7 juli 1964 om de toekenning mogelijk te maken van een als pensioen geldende tegemoetkoming, aan sommige militairen, oorlogs-invaliden, die in het geheel 10 jaar dienst kunnen doen gelden na hun deelneming aan de oorlog 1914-1918 of aan de oorlog 1940-1945.
	3. Toekenning van de rente aan de politieke gevangenen met minder dan zes maanden gevangenschap. (Aan de politieke gevangenen met minstens 30 dagen gevangenschap erkend om het statuut te kunnen genieten.)
	4. Toekenning van de strijdersrente aan de Belgen die in geallieerde strijdkrachten gediend hebben en aan sommige Belgen verbonden aan de Belgische Strijdkrachten in Groot-Brittannië. (Eventueel rekening houdend met een aanvullend vergoedingspensioen.)

Département compétent	Intitulé de la revendication
Finances.	5. Octroi de la rente aux prisonniers de guerre 1940-1945 internés en pays neutre et aux prisonniers de guerre à qui la carte a été retirée par mesure de sanction peu importante. (Rente accordée à concurrence du nombre de semestres ayant donné lieu à la dotation.)
Finances.	6. Droit à la rente pour les périodes de service en Italie, au Maroc et en Tunisie.
Finances.	7. Majoration de la rente de combattant des prisonniers politiques. Majoration de 100 % de la rente aux veuves prisonniers politiques.
Finances.	8. Calcul de la pension de retraite des membres du personnel enseignant sur base de 1/55 ^e par année de service de guerre à prendre en considération selon le statut propre à ces agents.
Finances.	9. Présomption générale d'imputabilité à la captivité, des affectations contractées par les prisonniers politiques mais avec indemnisation, limitée, dans ce cas, aux affectations entraînant effectivement une invalidité d'au moins 20 %. Rectification des conditions d'âge et de durée (voir loi de juillet 1973).
Prévoyance sociale.	10. Dédommagement pour la rente non acquise par suite du manque de versement durant la période de guerre.
Finances.	11. Répercussion sur les rentes de guerre 1940-1945 de la création du « statut du mobilisé ». La réalisation de cette revendication comportera deux stades : 1) dans l'immédiat, élaboration d'un statut purement moral; 2) à l'avenir, octroi de la rente dans des conditions à déterminer.
Finances.	12. Répercussions de la création du statut de l'évadé. (Mêmes observations que pour le point 11.)
Finances, Santé publique.	13. Revalorisation des pensions d'invalidité et des pensions de réparation (1 %).
Finances, Santé publique.	14. Proportionnalité des taux des pensions 10 % = 1/10 ^e de 100 %.
Finances, Santé publique.	15. Fixation du montant de la pension complète de veuve à 66 % du montant de la pension de l'invalidé G.I. à 100 % (art. 10, § 2). (En principe, la revendication ne se cumule pas avec le point 25; elle n'est pas maintenue par le Comité de contact s'il est satisfait au point 25.)
Finances, Santé publique.	16. Octroi aux veuves remariées de la guerre 1940-1945 d'une pension égale à celle des veuves remariées de la guerre 1914-1918.
Finances, Santé publique.	17. Restitution de la pension complète à la veuve de guerre remariée et redevenue veuve. (Il s'agit de la pension dont la veuve a bénéficié avant son nouveau mariage ou dont elle aurait pu bénéficier.)
Finances, Santé publique.	18. Réversibilité intégrale à toutes les veuves de victimes du devoir de la rente de guerre perçue du chef des services de leur mari défunt.

Bevoegd departement	Betitelung van de eis
Financiën.	5. Toekenning van de rente aan de krijgsgevangenen 1940-1945 die in een neutraal land werden geïnterneerd en aan de krijgsgevangenen wier kaart ingevolge een weinig belangrijke strafmaatregel werd afgenomen. (Rente toegekend naargelang het aantal semesters die voor de toekenning in aanmerking kwamen.)
Financiën.	6. Recht op de rente voor de dienstitijden in Italië, in Marokko en in Tunesië.
Financiën.	7. Verhoging van de strijdersrente van de politieke gevangenen. Verhoging met 100 % van de rente aan de weduwen van de politieke gevangenen.
Financiën.	8. Berekening van het rustpensioen van de leden van het onderwijzend personeel op basis van 1/55 ^{ste} per jaar oorlogsdienst, in aanmerking te nemen volgens het statuut dat aan deze personeelsleden eigen is.
Financiën.	9. Algemeen vermoeden dat de aandoeningen, opgelopen door de politieke gevangenen, aan de gevangenschap te wijten zijn, doch met een schadeloosstelling die in dit geval beperkt wordt tot de aandoeningen die een effectieve invaliditeit van tenminste 20 % met zich brengen. Wijziging van de voorwaarde betreffende de leeftijd en de duur (zie wet van juli 1973).
Sociale Voorzorg.	10. Schadeloosstelling voor de wegens een tekort aan storingen tijdens de oorlogsperiode, niet verworven rente.
Financiën.	11. Weerslag op de oorlogsrenten 1940-1945 van de invoering van « het statuut van de gemobiliseerde ». De verwezenlijking van deze eis in twee fasen zou geschieden : 1) in de onmiddellijke toekomst, uitwerking van een louter moreel statuut; 2) op een later tijdstip, toekenning van de rente onder te bepalen voorwaarden.
Financiën.	12. Weerslag van de invoering van het Statuut van de « ontsnapte ». (Zelfde opmerkingen als onder punt 11.)
Financiën, Volksgezondheid.	13. Herwaardering van de invaliditeitspensioenen en van de vergoedingspensioenen (1 %).
Financiën, Volksgezondheid.	14. Verhoudingsschaal van de pensioenpercentages : 10 % = 1/10 van 100 %.
Financiën, Volksgezondheid.	15. Vaststelling van het bedrag van het volledige weduwnpensioen op 66 % van het bedrag van het invaliditeitspensioen groot-invaliden tegen 100 % (art. 10, § 2). (In principe wordt de eis niet met punt 25 gecumuleerd; hij wordt niet weerhouden door het Contactcomité indien aan punt 25 wordt voldaan.)
Financiën, Volksgezondheid.	16. Toekenning aan hertrouwde weduwen van de oorlog 1940-1945 van een pensioen dat gelijk is aan dat van de hertrouwde weduwen van de oorlog 1914-1918.
Financiën, Volksgezondheid.	17. Teruggave van het volledige pensioen aan de hertrouwde oorlogsweduwe die opnieuw weduwe wordt. (Het gaat om het pensioen dat de weduwe vóór haar nieuw huwelijk genoot of dat ze had kunnen genieten.)
Financiën, Volksgezondheid.	18. Integrale overdraagbaarheid van de oorlogsrente uitgekeerd uit hoofde van de diensten van de overleden echtgenoot voor alle weduwen van de slachtoffers van hun plicht.

Département compétent	Intitulé de la revendication
Finances.	19. Extension du bénéfice de la rente de guerre de 2 160 F à toutes les veuves des prisonniers politiques et des prisonniers de guerre décédés avant l'âge de 55 ans.
Finances, Santé publique.	20. Equilibre à rétablir, en relevant le montant de la pension de l'invalidé à 100 % de la guerre 1940-1945, par alignement sur 1914-1918. (N. B. : Des précisions seront apportées par le groupement des grands invalides concernant les revendications figurant aux points 20 et 25.)
Finances, Santé publique.	21. a) Octroi de la rente du combattant à 50 ans. b) Extension de la rente de captivité. (Découle de la même mesure pour le secteur civil, en ce qui concerne la rente des déportés et des réfractaires.)
Finances.	22. Séquelles tardives de la captivité. Pathologie du prisonnier de guerre.
Prévoyance sociale et Classes moyennes.	23. Octroi d'une pension anticipée dans le secteur privé sans réduction, aux ex-volontaires de guerre, avec prise de cours en fonction du temps passé en cette qualité. (Cette revendication doit être examinée avec celle précisée en a) 1.)
Communications.	24. Problème des cheminots : a) doublement pour le calcul de la pension des services de guerre 1940-1945 et assimilés; b) intervention de l'Etat à raison de 50 % dans la validation des absences dues aux services de guerre 1940-1945 et assimilés, à la Caisse des veuves et orphelins de la S. N. C. B.
Finances.	25. Grands invalides de guerre. Majoration de 20 % des pensions des grands invalides 1914-1918 et des grands invalides 1940-1945 par rapport aux pensions des invalides à 100 % et plus, non grands invalides et porter les taux des pensions et des indemnités des grands invalides 1940-1945 au niveau de ceux des pensions et des indemnités des grands invalides 1914-1918 qui leur sont supérieurs.
	c) <i>Revendications propres au Comité de coordination.</i>
Santé publique.	1. Rattrapage des indemnités spéciales des invalides civils, pour les porter au niveau de celles du secteur militaire.
Finances.	2. Etendre aux grands invalides civils la réduction de 20 % de précompte immobilier, accordée aux seuls grands invalides militaires. (Article 162, § 1 ^{er} , 2 ^o , du Code des impôts sur les revenus.)
Santé publique.	3. Accorder une pension réduite à la veuve dont le mari jouissait d'un taux d'invalidité d'au moins 60 % et dont le décès n'est pas attribuable au fait de guerre (guerre 1940-1945).

Bevoegd departement	Betiteling van de eis
Financiën.	19. Uitbreiding van het recht op de oorlogsrente van 2 160 F tot alle weduwen van politieke gevangenen en krijgsgesvangenen, overleden vóór de leeftijd van 55 jaar.
Financiën, Volksgezondheid.	20. Evenwicht te herstellen door het bedrag van het pensioen van een invalide 100 % van de oorlog 1940-1945 te verhogen in overeenstemming met 1914-1918. (N. B. : Door de Vereniging van groot-invaliden zullen meer bijzonderheden worden verstrekt betreffende de eisen voorkomend onder de punten 20 en 25.)
Financiën, Volksgezondheid.	21. a) Toekenning van de strijdersrente op 50-jarige leeftijd. b) Uitbreiding van de gevangenschapsrente. (Vloeit uit dezelfde maatregel voort, wat de rente van de weggevoerden en van de werkweigeraars betreft.)
Financiën.	22. Nakomende gevolgen van de gevangenschap. Pathologie van de krijgsgesvangenen.
Sociale Voorzorg en Mid-denstand.	23. Toekenning van een vervroegd pensioen zonder vermindering in de privé-sector aan de oud-oorlogsvrijwilligers, met aanvangsdatum volgens de tijd die in deze hoedanigheid werd doorgebracht. (Deze eis moet samen met die vermeld onder a), 1 worden onderzocht.)
Verkeerswezen.	24. Problemen van de spoorwegambtenaren : a) verdubbeling van de oorlogsdiensten 1940-1945 en gelijkgestelde diensten, in de berekening van het pensioen; b) tussenkomst van de Staat voor 50 % in de validering van de afwezigheden wegens oorlogsdiensten 1940-1945 en gelijkgestelde diensten, ten voordele van de Kas voor Weduwen en Wezen van de N. M. B. S.
Financiën.	25. Groot-oorlogsinvaliden. Vermeerdering met 20 % van de pensioenen van de groot-invaliden 1914-1918 en van de groot-invaliden 1940-1945 ten opzichte van de pensioenen van de invaliden 100 % en meer, geen groot-invaliden en pensioenbedragen en vergoedingen aan de groot-invaliden 1940-1945 op hetzelfde niveau brengen als die van de pensioenen en vergoedingen van de groot-invaliden 1914-1918 die hoger liggen.
	c) <i>Eisen eigen aan het Coördinatiecomité.</i>
Volksgezondheid.	1. Inhalen van de speciale vergoedingen van de burgerlijke invaliden om die op het peil van de speciale vergoedingen in de militaire sector te brengen.
Financiën.	2. De vermindering met 20 % op de onroerende voorheffing, die alléén aan de militaire groot-invaliden toegekend wordt, uitbreiden tot de burgerlijke groot-invaliden (artikel 162, § 1, 2 ^o , van het Wetboek op de inkomstenbelastingen).
Volksgezondheid.	3. Een verminderd pensioen toekennen aan de weduwe wier echtgenoot een invaliditeitspercentage van minstens 60 % bewam en wiens overlijden niet aan een oorlogsfeit te wijten is (oorlog 1940-1945).

Département compétent	Intitulé de la revendication
Santé publique.	4. Majoration des rentes de veuves. a) Décès au cours de la déportation ou du réfractariat ou dans l'année consécutive au retour dans les foyers. Rente annuelle portée à : 2 000 F pour les veuves de déportés 1914-1918 et de réfractaires 1940-1945; 1 000 F pour les veuves de déportés 1940-1945. b) Décès se situant en dehors des périodes envisagées au a). Rente annuelle portée à : 500 F pour les veuves de déportés 1914-1918 et de réfractaires 1940-1945; 250 F pour les veuves de déportés 1940-1945. (Voir revendication Comité de contact : réversibilité intégrale.)
Prévoyance sociale et Classes moyennes.	5. Pension de retraite anticipée (secteur privé) sans réduction, aux invalides civils de la guerre non titulaires d'un statut de reconnaissance nationale.
Communications.	6. Réduction tarifaire S. N. C. B. et S. N. C. V. de 75 % pour les invalides civils déjà titulaires d'une carte de réduction de 50 %. (Répercussion dans le secteur militaire : en cas de réalisation de cette mesure, les veuves des victimes du devoir patriotique demandent à en bénéficier également.)
Communications.	7. Agent de la S. N. C. B. a) Règlement des arriérés de traitement pour la période de déportation. b) Application aux cheminots déportés, réfractaires et invalides civils des mêmes mesures que celles dont bénéficient les agents des services publics (bonification de traitement et d'ancienneté).
Santé publique	8. Rattrapage des pensions des victimes civiles par rapport aux montants correspondants des pensions de réparation pour les porter à : 80 % pour les invalides au taux ordinaire; 100 % pour les invalides au taux patriotique.
Santé publique.	9. Octroi de la pension de veuves de victimes accidentelles sur base de la référence à la pension du grand invalide victime accidentelle à 100 %.
Santé publique.	10. Rétroactivité de 2 années de prise de cours de la rente de déporté de la guerre 1914-1918.
Santé publique.	11. Ramener à 6 mois la durée de la période reconnue comme déporté ou comme réfractaire, pour être considéré comme ressortissant de l'O. N. A. C.
Fonction publique.	12. Bonification de traitement. a) aux déportés; b) aux réfractaires.

Bevoegd departement	Bititeling van de eis
Volksgezondheid.	4. Verhoging van de weduwenrenten : a) Overlijden tijdens de wegvoering of de werkweigeren of in het jaar dat volgt op de terugkeer naar huis. Jaarlijkse rente gebracht op : 2 000 F voor de weduwen van weggevoerden van de oorlog 1914-1918 en van de werkweigerers van de oorlog 1940-1945; 1 000 F voor de weduwen van de weggevoerden van de oorlog 1940-1945. b) Overlijden buiten de periodes bedoeld onder a). Jaarlijkse rente gebracht op : 500 F voor de weduwen van de weggevoerden van de oorlog 1914-1918 en van de werkweigerers van de oorlog 1940-1945; 250 F voor de weduwen van de weggevoerden 1940-1945. (Zie eisen van het Contactcomité : volledige overdraagbaarheid.)
Sociale Voorzorg en Mid-denstand.	5. Vervroegd rustpensioen (privé-sector) zonder vermindering voor de burgerlijke invaliden van de oorlog die geen houder zijn van een statuut van nationale erkentelijkheid.
Verkeerswezen.	6. Tariefvermindering Spoorwegen en Buurtspoorwegen van 75 % voor de burgerlijke invaliden die reeds titularis zijn van een verminderskaart van 50 %. (Weerslag in de militaire sector : de weduwen van de slachtoffers van de vaderlandse plicht vragen eveneens van deze maatregel te genieten indien hij verwezenlijkt wordt.)
Verkeerswezen.	7. Personeelsleden van de N. M. B. S. a) Uitbetaling van de weddeachterstallen voor de periode van de wegvoering. b) Toepassing op de weggevoerden, werkweigerers en burgerlijke invaliden van de spoorweg, van dezelfde maatregelen die toepasselijk zijn op de personeelsleden van de openbare diensten (wedde- en anciënniteitsbijslag).
Volksgezondheid.	8. Inhaling van de pensioenen der burgerlijke slachtoffers in verhouding tot de bedragen overeenstemmend met de vergoedingspensioenen om ze te brengen op 80 % voor de invaliden aan het gewoon bedrag; 100 % voor de invaliden op het patriotisch bedrag.
Volksgezondheid.	9. Toekenning van het weduwepensioen van accidentele slachtoffers op referentiebasis van het pensioen van de groot-invalide accidenteel slachtoffer aan 100 %.
Volksgezondheid.	10. Retroactiviteit van 2 jaar voor het aanvangen van de rente van weggevoerden van de oorlog 1914-1918.
Volksgezondheid.	11. Herleiden tot 6 maanden van de periode van erkenning als weggevoerde of als werkweigerer, om erkend te worden als onderhorige van het Nationaal Werk voor Oud-strijders.
Openbaar Ambt.	12. Weddeverhoging : a) voor de weggevoerden; b) voor de werkweigerers.

Département compétent	Intitulé de la revendication
	d) Revendications émanant d'autres associations.
Finances.	1. Attribution d'une invalidité forfaitaire de 10 % aux Croix du Feu non invalides.
Finances.	2. Agents de renseignements 1914-1918 — Prise en considération de la durée de la détention ou de la déportation subie avant la carrière civile à partir de l'âge de 16 ans, en matière de pension de retraite à charge de l'Etat.
Finances.	3. Agents de renseignements 1914-1918 — Prise en considération des services de renseignements 1914-1918 et doublement de la durée de ces services pour le calcul de la pension de retraite à charge de l'Etat.
Finances.	4. Prisonniers politiques 1914-1918 — Octroi d'une pension forfaitaire d'invalidité. « Uniquement pour ceux qui ont subi une incarcération effective de 15 mois au moins ».
Finances.	5. Prise en considération de toutes les périodes retenues pour l'octroi de la carte des états de service de guerre, pour le calcul de la rente de combattants et de captivité 1940-1945.
Finances, Santé publique.	6. Fixation du montant de la pension complète de veuve à 66 % du montant de la pension G. I. à 100 % indépendamment de la majoration éventuelle de la pension de G. I.
Finances, Santé publique.	7. Octroi de la pension de veuve aux veuves remariées, divorcées à leur avantage et redevenues veuves.
Finances, Santé publique.	e) Autres revendications transmises sous forme de vœux par la C. E. S. A. C.
	(Il s'agit de revendications non réalisées qui ont fait l'objet du procès-verbal de la réunion du groupe de travail — « Victimes de guerre » — C. E. S. A. C. en date du 9 octobre 1973, et qui ne seraient pas reprises dans les revendications visées en a), b), c) et d) ci-dessus.)

Bevoegd departement	Betiteling van de eis
	d) Eisen uitgaande van andere verenigingen.
Financiën.	1. Toekenning van een forfaitaire invaliditeit van 10 % aan de niet invaliden-Vuurkruisers.
Financiën.	2. Inlichtingsagenten 1914-1918 — Inaanmerkingneming van de duur der gevangenschap of der wegvoering ondergaan vóór de burgerlijke loopbaan, vanaf de leeftijd van 16 jaar, inzake rustpensioen ten laste van de Staat.
Financiën.	3. Inlichtingsagenten 1914-1918 — Inaanmerkingneming van inlichtingsdiensten 1914-1918 en verdubbeling van de duur der diensten voor de berekening van het rustpensioen ten laste van de Staat.
Financiën.	4. Politieke gevangenen 1914-1918 — Toekenning van een forfaitair invaliditeitspensioen. (Alleen voor zij die een effectieve opsluiting van ten minste 15 maanden ondergaan hebben.)
Financiën.	5. Inaanmerkingneming van alle perioden die weerhouden werden voor de toekenning van de kaart der oorlogsdienststaten, voor de berekening van de strijders- en de gevangenschapsrente 1940-1945.
Financiën.	6. Vaststelling van het volledig weduwenpensioen à 66 % van het bedrag van het pensioen groot-invaliden à 100 %, onafhankelijk van de eventuele verhoging van het pensioen groot-invaliden.
Financiën, Volksgezondheid.	7. Toekenning van het weduwenpensioen aan de hertrouwde weduwen, aan de in hun voordeel uit de echt gescheiden en aan de opnieuw weduwe geworden vrouwen.
Financiën, Volksgezondheid.	e) Andere eisen overgemaakt onder vorm van wensen door de N. C. S. O. S.
	(Het betreft eisen die niet verwezenlijkt zijn en die het voorwerp hebben uitgemaakt van een verslag van een vergadering van de werkgroep « Oorlogsslachtoffers » N. C. S. O. S. dd. 9 oktober 1973 en die niet zouden opgenomen zijn in de eisen onder a), b), c) en d) hierboven.)

PENSIONS DE GUERRE.

TABLEAU A.

Evolution du nombre des pensions et rentes.

OORLOGSPENSIOENEN.

TABEL A.

Evolutie van het aantal pensioenen en renten.

Sortes — Soorten	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974
I. Guerre 1914-1918. — Oorlog 1914-1918.										
A. Victimes militaires. — Militaire slachtoffers.										
1. Pensions d'invalidité. — Invaliditeitspensioenen ...	37 023	34 119	31 456	28 472	25 716	22 876	20 574	18 492	16 260	14 213
2. Chevrons de front et rentes de captivité. — Frontstrepen en gevangenschapsrenten ...	204 258	195 775	187 631	178 274	169 201	158 014	148 833	139 616	130 535	120 080
3. Rentes, ordres nationaux. — Renten, nationale orden ...	26 731	27 098	27 197	27 370	27 200	26 725	26 708	26 370	26 213	25 918
4. Rentes, prisonniers politiques. — Renten, politieke gevangenen ...	1 227	1 306	1 256	1 197	1 124	1 057	1 015	956	870	787
5. Rentes, agents de renseignements. — Renten, inlichtingsagenten ...							42	115	141	130
6. Rentes de combattant Eupen-Malmédy. — Strijdersrenten Eupen-Malmedy ...										706
7. Pensions de veuves et d'orphelins. — Weduwen- en wezenpensioenen ...	22 013	21 437	20 806	20 151	19 430	18 367	17 592	16 820	15 824	14 926
8. Pensions des veuves de prisonniers politiques; d'agents de renseignements et de combattants d'Eupen-Malmédy. — Weduwenrenten van politieke gevangenen van inlichtingsagenten en strijders Eupen-Malmedy ...							61	111	134	861
9. Allocations d'ascendants. — Ascendententoelagen ...	221	172	133	105	85	62	46	40	35	27
Total pour les victimes militaires. — Totaal militaire slachtoffers ...	291 473	279 907	268 479	255 569	242 756	227 101	214 871	202 520	190 012	177 648
B. Victimes civiles. — Burgerlijke slachtoffers.										
Total guerre 1914-1918. — Totaal oorlog 1914-1918 ...	9 062	8 458	7 933	7 390	6 881	10 396	23 548	23 051	21 225	19 627
	300 535	288 365	276 412	262 959	249 637	237 497	238 419	225 571	211 237	197 275
II. Guerre 1940-1945. — Oorlog 1940-1945.										
A. Victimes militaires. — Militaire slachtoffers.										
1. Pensions d'invalidité. — Invaliditeitspensioenen ...	52 053	51 466	50 716	49 769	49 367	48 328	47 532	46 723	45 517	44 279
2. Rentes de combattants et de prisonniers. — Strijders- en gevangenschapsrenten ...	28 033	31 756	38 445	78 085	114 855	124 967	134 724	140 833	144 881	149 808
3. Pensions des veuves et d'orphelins. — Weduwen- en wezenpensioenen ...	13 074	13 124	13 189	13 276	13 376	13 418	13 553	13 791	13 965	14 159
4. Rentes des veuves et d'orphelins. — Weduwen- en wezenrenten ...							12 336	15 737	17 487	19 026
5. Pensions d'ascendants. — Ascendentenpensioenen ...	6 028	5 698	5 419	5 099	4 753	4 360	4 048	3 799	3 485	3 165
Total pour les victimes militaires. — Totaal militaire slachtoffers ...	99 188	102 044	107 769	146 229	182 351	191 073	212 193	220 883	225 335	230 437
B. Victimes civiles. — Burgerlijke slachtoffers.										
Total guerre 1940-1945. — Totaal oorlog 1940-1945 ...	26 207	25 765	25 317	24 758	24 235	25 418	31 823	32 504	32 438	32 409
	125 395	127 809	133 086	170 987	206 586	216 491	244 016	253 387	257 773	262 846
Total général. — Algemeen totaal:										
— Victimes militaires. — Militaire slachtoffers ...	390 661	381 951	376 248	401 798	425 107	418 174	427 064	423 403	415 347	408 085
— Victimes civiles. — Burgerlijke slachtoffers ...	35 269	34 223	33 250	32 148	31 116	35 814	55 371	55 555	53 663	52 036
— Victimes militaires et civiles. — Militaire en burgerlijke slachtoffers ...	425 930	416 174	409 498	433 946	456 223	453 988	482 435	478 958	469 010	460 121

TABLEAU B.

Evolution des dépenses en matière de pensions de guerre.
(En milliers de francs.)

TABEL B.

Evolutie van de uitgaven inzake oorlogspensioenen.
(In duizenden franken.)

	1965			1966		
	Annuités — Annuïteiten	Autres charges — Andere lasten	Total — Totaal	Annuités — Annuïteiten	Autres charges — Andere lasten	Total — Totaal
1. Charges budgétaires. — Budgettaire lasten.						
Guerre 1914-1918. — Oorlog 1914-1918	1 810 000,0	712 029,1	2 522 029,1	1 810 000,0	769 839,8	2 579 839,8
Guerre 1940-1945. — Oorlog 1940-1945	1 175 000,0	981 657,7	1 256 657,7	1 175 000,0	1 133 462,5	2 308 462,5
Totaux. — Totalen	2 985 000,0	1 693 686,8	4 678 686,8	2 985 000,0	1 903 302,3	4 888 302,3
2. Montant des paiements. — Bedrag der betalingen						
Guerre 1914-1918. — Oorlog 1914-1918	1 481 277,0	712 029,1	2 193 306,1	1 397 161,0	769 839,8	2 167 000,8
Guerre 1940-1945. — Oorlog 1940-1945	1 326 645,0	981 657,7	2 308 302,8	1 302 745,0	1 133 462,5	2 436 207,5
Totaux. — Totalen	2 807 922,0	1 693 686,8	4 501 608,9	2 699 906,0	1 903 302,3	4 603 208,3
3. Reliquats des annuités. — Annuïteitsoverschotten.						
Guerre 1914-1918. — Oorlog 1914-1918	+ 328 703			+ 412 829		
Guerre 1940-1945. — Oorlog 1940-1945	— 151 645			— 127 745		
Totaux. — Totalen	+ 177 078		177 078	+ 285 094		285 094
4. Emprunts de l'année. — Leningen voor het jaar.	Echéance 31-12-73 — Vervaldag 31-12-73	Echéance 31-12-99 — Vervaldag 31-12-99	Total — Totaal	Echéance 31-12-73 — Vervaldag 31-12-73	Echéance 31-12-99 — Vervaldag 31-12-99	Total — Totaal
Déficit des annuités. — Tekort der annuïteiten		151 645	151 645,0		127 745,0	127 745,0
Charge financière des capitaux empruntés jusqu'au 31-12. — Financiële lasten der geleende kapitalen tot 31-12	1 195 077,1	127 744	1 322 821,1	1 305 119,6	147 214,8	1 452 334,4
Total des emprunts pour l'année. — Totaal der leningen voor het jaar	1 195 077,1	279 389	1 474 466,1	1 305 119,6	274 959,8	1 580 079,4
5. Charge totale pour l'année. — Totale last voor het jaar (2 + 3 + 4)			6 153 153,0			6 468 381,7
6. Emprunts encore émis. — Nog uitstaande leningen	9 756 231,0	2 030 030,0	11 786 261,0	9 813 763,0	2 284 073,0	12 097 836,0
7. Total des engagements. — Totaal der vastleggingen (4 + 6)	10 951 308,1	2 309 419,0	13 260 727,1	11 118 882,6	2 559 032,8	13 677 915,4

	1967			1968		
	Annuités — Annuiteiten	Autres charges — Andere lasten	Total — Totaal	Annuités — Annuiteiten	Autres charges — Andere lasten	Total — Totaal
1. Charges budgétaires. — Budgettaire lasten.						
Guerre 1914-1918. — Oorlog 1914-1918	1 810 000,0	964 079,1	2 774 079,1	1 810 000,0	888 497,6	2 698 497,6
Guerre 1940-1945. — Oorlog 1940-1945	1 175 000,0	1 515 796,4	2 690 796,4	1 175 000,0	1 681 291,0	2 356 291,0
Totaux. — Totalen	2 985 000,0	2 479 875,5	5 464 875,5	2 985 000,0	2 569 788,6	5 554 788,6
2. Montant des paiements. — Bedrag der betalingen						
Guerre 1914-1918. — Oorlog 1914-1918	1 311 083,0	964 079,1	2 275 162,1	1 226 154,0	888 497,6	2 114 651,6
Guerre 1940-1945. — Oorlog 1940-1945	1 272 185,0	1 515 796,4	2 787 931,1	1 236 911,0	1 631 291,0	2 918 202,0
Totaux. — Totalen	2 583 268,0	2 479 875,5	5 063 093,5	2 463 065,0	2 569 788,6	5 032 853,6
3. Reliquats des annuités. — Annuitéitsoverschotten.						
Guerre 1914-1918. — Oorlog 1914-1918	+ 498 917,0			+ 583 946,0		
Guerre 1940-1945. — Oorlog 1940-1945	— 97 185,0			— 61 911,0		
Totaux. — Totalen	+ 401 732,0		401 732,0	+ 521 935,0		521 935,0
4. Emprunts de l'année. — Leningen voor het jaar.	Echéance 31-12-73 — Vervaldag 31-12-73	Echéance 31-12-99 — Vervaldag 31-12-99	Total — Totaal	Echéance 31-12-73 — Vervaldag 31-12-73	Echéance 31-12-99 — Vervaldag 31-12-99	Total — Totaal
Déficit des annuités. — Tekort der annuiteiten		97 185,0	97 185,0		61 911,0	61 911,0
Charge financière des capitaux empruntés jusqu'au 31-12. — Financiële lasten der geleende kapitalen tot 31-12	1 457 330,9	167 115,5	1 624 446,4	1 676 623,0	187 072,1	1 863 695,1
Total des emprunts pour l'année. — Totaal der leningen voor het jaar	1 457 330,9	264 300,5	1 721 631,4	1 676 623,0	248 983,1	1 925 606,1
5. Charge totale pour l'année. — Totale last voor het jaar (2 + 3 + 4)			7 186 506,9			7 480 394,7
6. Emprunts encore émis. — Nog uitstaande leningen	9 770 853,0	2 529 783,0	12 300 636,0	9 598 673,0	2 760 732,0	12 359 405,0
7. Total des engagements. — Totaal der vastleggingen (4 + 6)	11 228 163,9	2 794 083,5	14 022 267,4	11 275 296,0	3 009 715,1	14 285 011,1

	1969			1970		
	Annuités — Annuititeiten	Autres charges — Andere lasten	Total — Totaal	Annuités — Annuititeiten	Autres charges — Andere lasten	Total — Totaal
1. Charges budgétaires. — Budgettaire lasten.						
Guerre 1914-1918. — Oorlog 1914-1918	1 810 000,0	1 082 738,3	2 892 738,3	1 810 000,0	1 053 161,5	2 863 161,5
Guerre 1940-1945. — Oorlog 1940-1945	1 175 000,0	2 124 899,8	3 299 899,8	1 175 000,0	2 130 758,8	3 305 758,8
Totaux. — Totalen	2 985 000,0	3 207 638,1	6 192 638,1	2 985 000,0	3 183 920,3	6 168 920,3
2. Montant des paiements. — Bedrag der betalingen						
Guerre 1914-1918. — Oorlog 1914-1918	1 131 635,0	1 082 738,3	2 214 373,3	1 049 620,0	1 053 161,5	2 102 781,5
Guerre 1940-1945. — Oorlog 1940-1945	1 208 518,0	2 124 899,8	3 333 417,8	1 180 702,0	2 130 758,8	3 311 460,8
Totaux. — Totalen	2 340 153,0	3 207 638,1	5 547 791,1	2 230 322,0	3 183 920,3	5 414 242,3
3. Reliquats des annuités. — Annuititeitsoverschotten.						
Guerre 1914-1918. — Oorlog 1914-1918	+ 678 365,0			+ 760 380,0		
Guerre 1940-1945. — Oorlog 1940-1945	— 33 518,0			— 5 702,0		
Totaux. — Totalen	+ 644 847,0		644 847,0	+ 754 678,0		+ 754 678,0
4. Emprunts de l'année. — Leningen voor het jaar.	Echéance 31-12-73 — Vervaldag 31-12-73	Echéance 31-12-99 — Vervaldag 31-12-99	Total — Totaal	Echéance 31-12-73 — Vervaldag 31-12-73	Echéance 31-12-99 — Vervaldag 31-12-99	Total — Totaal
Déficit des annuités. — Tekort der annuititeiten		33 518,0	33 518,0		5 702,0	5 702,0
Charge financière des capitaux empruntés jusqu'au 31-12. — Financiële lasten der geleende kapitalen tot 31-12	1 992 846,4	207 850,3	2 200 696,7	2 495 904,4	228 111,3	2 724 015,7
Total des emprunts pour l'année. — Totaal der leningen voor het jaar	1 992 846,4	241 368,3	2 234 214,7	2 495 904,4	233 813,3	2 729 717,7
5. Charge totale pour l'année. — Totale last voor het jaar (2 + 3 + 4)			8 426 852,8			8 898 638,0
6. Emprunts encore émis. — Nog uitstaande leningen	9 265 476,0	2 972 068,0	12 237 744,0	8 683 046,0	3 171 021,0	11 854 067,0
7. Total des engagements. — Totaal der vastleggingen (4 + 6)	1 258 522,4	3 213 436,3	14 471 958,7	11 178 950,4	3 404 834,3	14 583 784,7

	1971			1972		
	Annuités — Annuititeiten	Autres charges — Andere lasten	Total — Totaal	Annuités — Annuititeiten	Autres charges — Andere lasten	Total — Totaal
1. Charges budgétaires. — Budgettaire lasten.						
Guerre 1914-1918. — Oorlog 1914-1918	1 810 000,0	1 152 695,3	2 962 695,3	1 810 000,0	1 214 385,1	3 024 385,1
Guerre 1940-1945. — Oorlog 1940-1945	1 175 000,0	2 445 840,6	3 620 840,6	1 175 000,0	2 745 320,6	3 920 320,6
Totaux. — Totalen	2 985 000,0	3 598 535,9	6 583 535,9	2 985 000,0	3 959 705,7	6 944 705,7
2. Montant des paiements. — Bedrag der betalingen						
Guerre 1914-1918. — Oorlog 1914-1918	966 032,0	1 152 695,3	2 118 727,3	883 813,0	1 214 385,1	2 098 198,1
Guerre 1940-1945. — Oorlog 1940-1945	1 159 270,0	2 445 840,6	3 605 110,6	1 132 807,0	2 745 320,6	3 878 127,6
Totaux. — Totalen	2 125 302,0	3 598 535,9	5 723 837,9	2 016 620,0	3 959 705,7	5 976 325,7
3. Reliquats des annuités. — Annuïteitsoverschotten.						
Guerre 1914-1918. — Oorlog 1914-1918	+ 843 968,0			+ 926 187,0		
Guerre 1940-1945. — Oorlog 1940-1945	+ 15 730,0			+ 42 193,0		
Totaux. — Totalen	+ 859 698,0		+ 859 698,0	+ 968 380,0		+ 968 380,0
4. Emprunts de l'année. — Leningen voor het jaar.	Echéance 31-12-73 — Vervaldag 31-12-73	Echéance 31-12-99 — Vervaldag 31-12-99	Total — Totaal	Echéance 31-12-73 — Vervaldag 31-12-73	Echéance 31-12-99 — Vervaldag 31-12-99	Total — Totaal
Déficit des annuités. — Tekort der annuïteiten						
Charge financière des capitaux empruntés jusqu'au 31-12. — Financiële lasten der geleende kapitalen tot 31-12	3 375 778,1	233 590,5	3 609 368,6	5 203 745,4	229 667,9	5 433 413,3
Total des emprunts pour l'année. — Totaal der leningen voor het jaar	3 375 778,1	233 590,5	3 609 368,6	5 203 745,4	229 667,9	5 433 413,3
5. Charge totale pour l'année. — Totale last voor het jaar (2 + 3 + 4)			10 192 904,5			12 378 119,0
6. Emprunts encore émis. — Nog uitstaande leningen	7 679 658,0	3 357 658,0	11 037 316,0	5 714 888,0	3 539 081,0	9 253 969,0
7. Total des engagements. — Totaal der vastleggingen (4 + 6)	11 055 436,1	3 591 248,5	14 646 684,6	10 918 633,4	3 768 748,9	14 687 382,3

	1973			1974		
	Annuités — Annuiteiten	Autres charges — Andere lasten	Total — Totaal	Annuités — Annuiteiten	Autres charges — Andere lasten	Total — Totaal
1. Charges budgétaires. — Budgettaire lasten.						
Guerre 1914-1918. — Oorlog 1914-1918	1 810 000,0	1 330 115,6	3 140 115,6	1 810 000,0	1 499 978,8	3 309 978,8
Guerre 1940-1945. — Oorlog 1940-1945	1 175 000,0	3 290 988,9	4 465 988,9	1 175 000,0	3 931 206,1	5 106 206,1
Totaux. — Totalen	2 985 000,0	4 621 104,5	7 606 104,5	2 985 000,0	5 431 184,9	8 416 184,9
2. Montant des paiements. — Bedrag der betalingen						
Guerre 1914-1918. — Oorlog 1914-1918	806 380,0	1 330 115,6	2 136 495,6	724 557,0	1 499 978,8	2 224 535,8
Guerre 1940-1945. — Oorlog 1940-1945	1 104 412,0	3 290 988,9	4 395 400,9	1 076 254,0	3 931 206,1	5 007 460,1
Totaux. — Totalen	1 910 792,0	4 621 104,5	6 531 896,5	1 800 811,0	5 431 184,9	7 231 995,9
3. Reliquats des annuités. — Annuitéitsoverschotten.						
Guerre 1914-1918. — Oorlog 1914-1918	+ 1 003 620,0			+ 1 085 443,0		
Guerre 1940-1945. — Oorlog 1940-1945	+ 70 588,0			+ 98 746,0		
Totaux. — Totalen	+ 1 074 208,0		1 074 208,0	1 184 189,0		1 184 189,0
4. Emprunts de l'année. — Leningen voor het jaar.	Echéance 31-12-73 — Vervaldag 31-12-73	Echéance 31-12-99 — Vervaldag 31-12-99	Total — Totaal	Echéance 31-12-73 — Vervaldag 31-12-73	Echéance 31-12-99 — Vervaldag 31-12-99	Total — Totaal
Déficit des annuités. — Tekort der annuiteiten						
Charge financière des capitaux empruntés jusqu'au 31-12. — Financiële lasten der geleende kapitalen tot 31-12	10 736 971,7	222 382,1	10 959 353,8	Situation non encore dressée Situatie nog niet opgemaakt		
Total des emprunts pour l'année. — Totaal der leningen voor het jaar	10 736 971,7	222 382,1	10 959 353,8			
5. Charge totale pour l'année. — Totale last voor het jaar (2 + 3 + 4)			18 565 458,8			
6. Emprunts encore émis. — Nog uitstaande leningen		3 710 773,0	3 710 778,0			
7. Total des engagements. — Totaal der vastleggingen (4 + 6)	10 736 971,7 (*)	3 933 155,1	14 670 126,8			

(*) Le montant de 10 736 971,736 F représente le solde des emprunts contractés pour le financement des pensions de la guerre 1914-1918 et consolidés le 1er janvier 1974 par un nouvel emprunt, représenté par un certificat global. Cet emprunt produit un intérêt de 6,5 % par an, à partir du 1er janvier 1974.

A partir de l'année 1974, l'ensemble des reliquats annuels des dotations budgétaires pour la guerre 1914-1918 (1 810 000 000 de F) est affecté au paiement des intérêts et des amortissements des capitaux.

(*) Het bedrag van 10 736 971,736 F vertegenwoordigt het saldo van de leningen aangegaan voor de financiering van de oorlogspensioenen 1914-1918 en geconsolideerd de 1ste januari 1974 bij een nieuwe lening, vertegenwoordigd door een globaal certificaat. Deze lening brengt een interest op van 6,5 % per jaar, vanaf 1 januari 1974.

Vanaf het jaar 1974 wordt het geheel der jaarlijkse overschotten van de begrotingsdotaties voor de oorlog 1914-1918 (1 810 000 000) gebruikt voor het betalen van de interesten en kapitaalfschrijvingen.